

VI. évfolyam
2008. 2. szám
Megjelenik
kéthavonta
450 Ft

HIT – MAGYARSÁG – ÉRTÉK

Szent Kereszt

ÖKUMENIKUS MAGAZIN

Szabó Csilla

Nekem a boldogság
a díjam, a szeretet-díj,
amit minden percben
megkapok a gyerekektől

Dr. Osztie Zoltán

A közösségeknek,
a személyes
kapcsolatoknak
van igazi ereje

Dr. Bábel Balázs

A Bibliát azzal a
hittel kell olvasni,
hogy maga az Úr
Jézus szólít meg
bennünket

Szenczy Sándor

„Istenem, ha
vagy, akkor
gyere!”

Lovász Irén

Álló csillag a magyar népdal
egén

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSÉPÍTÉSBN!

VERITAS-LAKÁSOK 2008-BAN

KEDVEZMÉNYES KAMATOZÁSÚ HITELLEL MEGVÁSÁROLHATÓK ZUGLÓBAN ÉS A XIII. KERÜLETBEN
KÖZTISZTVISELŐK RÉSZÉRE ELŐLEG BEFIZETÉSE NÉLKÜL! **300.000 – 380.000,- Ft/m² áron**

XIV. kerület, Fűrész utca 30-32.

Budapest XIV. kerület
Dugonics utca 56. 49, 50, 54, 59 és 70 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2008. 03.

Budapest XIV. kerület
Kövér Lajos tér 32/b. 18, 33, 75, 84 és 85 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2008. 03.

Budapest XIV. kerület
Fűrész u. 30-32. 33, 35, 41, 51, 65, 70, 82, 96 és 100 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2008. 12.

Budapest XIV. kerület
Kerékgyártó út 36-38. 38, 50, 64, 66, 67 és 69 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2008. 10.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 20. 40, 63, 73 és 73,5 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2008. 11.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 30. 35, 38, 39, 40, 43, 51, 53, 64, 69, 70, 74, 75, 77, 82, 84 és 88 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2008. 12.

XIII. kerület, Rokolya utca 30.

A lakás vételárának 50%-áig zuglói lakásokat is beszámítunk!

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30, mobil:06-20-9-345-935

☎ 383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

HOTEL VERITAS

MEGNYITTA KAPUIT BUDAPEST LEGJÁBB SZALLÓDÁJA
A VÁROSKÖZPONTTÓL 10 PERC SÉTÁRA, BEVEZETŐ ÁRANKAL!
PROBÁLJA KI ÖN IS, NEVEZŐ CSALÁDUNK!

Budapest XIV. ker., Mogorósi út 8.
Tel.: 275-2250, 275-2255
Mobil: (06-30) 854-2641
Fax: 222-4792
Internet: www.hotelveritas.hu
e-mail: hotelveritas@axelero.hu

A MATER SALVATORIS LELKIGYAKORLATOS HÁZ LELKIGYAKORLATAI 2008-BAN

2008. április 24-27. (csütörtök vacsorától - vasárnap ebédig)
Jegyesoktatók képzése Nemes Ödön atyával - papoknak, házaspároknak - A „Párbeszélgetés” c. könyv alapján

2008. április 25-27. (péntek vacsorától - vasárnap ebédig) „Fogorvosi városzoba vagy örömteli ünnep a szentgyónás?” - vezeti: Gáspár István atya. Eucharisztiaórl. - vezeti: Gáspár István atya

2008. április 25-27. (péntek vacsorától-vasárnap ebédig) „Minden egybetartozik” Lelkigyakorlat fiataloknak és fiatal lelkűeknek vezeti: Varga Attila, a Margit körüti ferences Plébánia ifjúsági énekkarának vezetője

2008. május 5-8 (hétfő ebédétől-csütörtök ebédig) „Lélekváró napok” Lelkigyakorlat papoknak - vezeti: Kemenes Gábor atya

2008. május 9-11. (péntek vacsorától - vasárnap ebédig) „Áradj szét Lélek, áradj szét!” pünkösdi lelkigyakorlat - vezeti: Gáspár István atya

2008. május 16-18. (péntek vacsorától-vasárnap ebédig)
Gyógyulás az Oltáriszentség erejéből! Lelkigyakorlat

Mater Salvatoris Lelkigyakorlatosház és Konferenciaközpont

2100 Gödöllő-Máriabesnyő Kapucinusok tere 3.
Tel.: +36 28 420 176, Fax: +36 28 510 742
www.matersalvatoris.hu matersal@invitel.hu

M A N R É Z A

Spirituális és Konferenciaközpont
H-2099 Dobogókő, Fény u. 1.

Tel: 06 30 824 1179

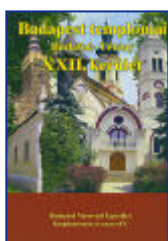
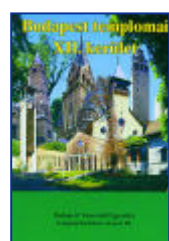
E-mail: lelkigyakorlat@manreza.hu;
Honlap: www.manreza.hu/elki

május:

- 05 - 08.: Egyénileg kísért háromnapos Szt. Ignác-i lelkigyakorlat
- 9 - 12.: Pünkösdi lelkigyakorlat (egyéniileg kísért háromnapos Szent Ignác-i)
- 18.: Meditációs vasárnap - haladó
- 19 - 22.: Egyénileg kísért háromnapos Szt. Ignác-i lelkigyakorlat
- 25 - 06.01 Egyénileg kísért egyhetes Szt. Ignác-i lelkigyakorlat

június:

- 2 - 5.: Egyénileg kísért háromnapos Szt. Ignác-i lelkigyakorlat
- 8.: Meditációs vasárnap - haladó
- 8 - 15.: Egyénileg kísért egyhetes Szt. Ignác-i lelkigyakorlat
- 16 - 19.: Egyénileg kísért háromnapos Szt. Ignác-i lelkigyakorlat
- 29 - 07.06.: Szemlélődő, meditációs lelkigyakorlat

Budapesti templomai: a Budapesti Városvédő Egyesület sorozata

Megjelen az Egyesület Templomtörténeti Osoportja budapesti templomokat bemutató sorozatának ötödik kötete. A csoport 1988-ban alakult, célja, hogy a főváros minden templomában, felekezeti különbség nélkül, képekkel illusztrált történelmi és művészeti összefoglaló függjön. Ezekből a szövegekből készül a könyvsorozat.

A könyvek az Egyesületben (1053 Bp., Kossuth L. u. 14-16.) és egyházi boltokban kaphatók.

„A szeretetben élők mélyre látnak
A reménységben élők messze látnak
A hitben élők mindent másképpen látnak
Hitben járunk, nem látásban” (2Kor 5,7)

Kedves Olvasó!

„Hitben járunk, nem látásban” (2Kor 5,7)

Sokszor tudatában vagyunk annak, hogy Isten törődik velünk, de amikor Isten elkezdi bennünket felhasználni terveiben, számtalan képet vágunk, próbákról és nehézségekről beszélünk, holott Isten egész idő alatt a kötelességünket végezteti velünk, jelentéktelen emberekkel. Senki nem szeretne szellemileg jelentéktelen lenni, ha segíteni tudna magán. Sokan közülünk mindig szeretnének dicsfényben élni, hogy Isten angyalai folyton velük foglalkozzanak. Az aranyba metszett szent nem jó semmire, nem alkalmas a hétköznapi életre. Mi itt nem földre szállt angyalok, hanem férfiak és nők vagyunk, hogy elvégezzük a munkát a világon, mégpedig azzal a végtelen reménnyel, amely szembe tud nézni a nehézségekkel, hiszen felülről születtünk.

Ha megpróbáljuk visszaidézni az Istennel való együttlét ritka pillanatait, ez annak a jele, hogy nem Istent magát keressük. Bálványozzuk azokat a pillanatokot, amikor úgy éreztük, hogy Isten beszélt hozzánk, és makaeskodunk, hogy tegye meg újra, holott Isten azt kívánja, hogy hitben járjunk. Sokan azt hangoztatják: „Addig mitsem tehetek, míg Isten nem jelenik meg nekem.” Nem fog megjelenni, és ihletettség nélkül kelünk majd fel megint. De azután meglepődünk, amikor mégis rátalálunk az élet hétköznapijában: „Ó, hiszen Ő egész idő alatt itt volt és én nem is vettem észre.” Ne éljünk a ritka pillanatoknak, azok csak meglepetések. Isten megérint majd minket a kellő időben. Nem kell szabályt csinálnunk a sugalmazás pillanataiból; szabályunk a kötelességteljesítés.

Fő szerkesztő

Üdvözléttel: főszerkesztő

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin,
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
mob: 06-70-244-0240

Lapigazgató:
Horváth János
elnök-vezérigazgató

Főszerkesztő:
Kuruczleky Ilona

Internet elérés:
<http://www.szentkereszt.hu>
e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

Főszerkesztő-helyettes: **Papp Nóra**

A szerkesztőség tagjai:

Bajcsy Lajos, Bayer Emil,
Bölcs házy Sándor, Fajkus Mária,
Gréczy László, Forgács Renáta,
Frigyesy Ágnes, dr. Kis Boáz, dr.
Kovács János, Kovács Mária,
Kubányi Andrea, Negyela László,
Németh Andrea, Pálffy Mária,
Rác Kristóf László, Somogyi György,
Szilágyi Ferenc, dr. Udvarhelyi Olivér

A lapot kiadja:
Veritas Invest Zrt.

1142 Budapest,
Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, fax: 383-0984

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

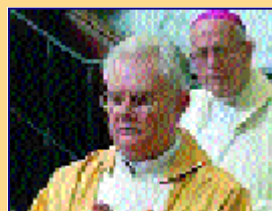
Terjeszti: HIRKER Rt. (Budapest)
Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

Nyomda: Komáromi Nyomda és
Kiadó Kft.

2901 Komárom, Igmándi út. 1.
Tel.: 06-34/344-185, fax: 06-34/342-361

Tartalom

Tanúságtevő emberek 2. Dom Lou (1871–1949).....4. old.
A szeretet mindent legyőz. Beszélgetés Cserháti Ferenc
atyával a külföldi magyarok püspökével.....5-7. old.
Regőczy atya vasmisés.....7. old.
550 éve választották magyar királlyá
Hunyadi Mátyást.....8-9. old.
Beszélgetés Osztie Zoltán atyával
a KÉSZ elnökével.....10-11. old.
Megmerítkezve Lovász Irén művészetében.....12-13. old.

5–7. old.

14–15. old.

Ettergom 14-15. old.
Tamási ifjú plébánosa doktorátusra készül.....15. old.
Séd Teréz képzőművész, művészeti nevelő.....16-17. old.
Csíksomlyó és Pilisszántó pünkösdi miséje.....17. old.
Beszélgetés a Bibliáról Dr. Bábel Balázs
kalocsa-kecskeméti érsekkel.....18-19. old.
Gyereknevelés a Biblia alapján.....20. old.
Poszter – Besnyői Passió.....20-21. old.
Valami mindig szép lesz.....22-24. old.
Rendhagyó gondolatok

18–19. old.

22–24. old.

Pünkösdi szent ünnepén.....24. old.
Mindnyájan egy legyenek!.....24-25. old.
A zsidók és keresztények helyzete
a Római Birodalomban.....26. old.
Polgári értékek alapján nevelünk.....27. old.
Felvidéki római katolikus hírek.....28-29. old.
Az evangélikus egyház két nagy vesztesége.....30. old.
Keresztény Európa.....31. old.
Református hírek.....32-33. old.
„Istenem, ha vagy, akkor gyere!” – Beszélgetés Szenczy Sándorral
a Magyar Baptista Szeretetszolgálat vezetőjével...34-35. old.
Az agyag varázsa.....36-37. old.
Megrendelés és előfizetés.....38. old.
Újjáépül a Karol Wojtyła Barátság Központ.....39. old.

Tanúságtevő emberek 2.

Dom Lou (1871–1949)

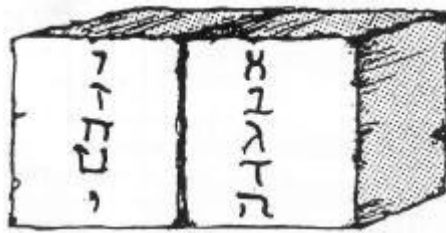
Az államférfi és Isten szolgája

„Úgy világítson világosságot az emberek előtt, hogy lássák jötteiteket és magasztalják menyeyi Atyátokat!” Mt 5.16

Lou Cseng-Csiang 1871. június 12-én született Sanghaiban. Szülei jómódúak voltak és konfuciusok. Nyolc éves korában édesanyja meghalt. Apja belépett a „Londoni Missziós Társaságba”, ahol fiával együtt megkeresztelkedett. A kínai iskola elvégzése után, apja Sanghaiba küldte – idegen nyelveket tanulni, ahol ragyogó eredményeket ért el. Huszonegy évesen belépett a külügyminisztérium Tong Wen kollégiumába. 1893-ban tolmács a szentpétervári kínai követségen. Apjától ezt az útravalót kapta: „Egyedül az égre hagyatkozz és sohase kerülj a pénztől függő viszonyba!”

A szentpétervári követségen találkozott Su King-Sen államférfival, aki felemelte őt saját életelveinek szintjére. Bátorította, hogy válassa a diplomáciai pályát, ezzel szolgálva hazáját. Fölajánlotta, hogy diplomatává képezi. Su követ azt kívánta tanítványától, hogy „Pontosan figyeljen meg mindent, tudjon hallgatni, és ha elérkezik az óra, újítsa.” Lou Cseng-Csiang így ír erről: „Egész nyilvános életem a hallgatásnak, forradalomnak és cselekvésnek ebben a légkörében telt el.”

Főnöke Európa minden nagy államában volt követ, így jól ismerte azok jó és rossz tulajdonságait. Ezt ajánlotta a fiatal Lounak: „Európa ereje nem felfegyverzett-ségében és tudományában rejlik, hanem a vallásban. Tanulmányozza és ismerje meg a keresztény vallást, ha megértette annak lényegét és hatalmát, vigye el azt a vallást Kínába.” Su követ a boxerlázadás áldozata lett, bevádolták és halálra ítélték. 1900. július 29-én Peking főterén lefejezték. Hat hónap múlva rehabilitálták, a lojalitás és hazaszeretet mártírja lett. Közben Lou Cseng-Csiang a szentpétervári kínai követség titkára lett. Ezt írja: „Életem során, amennyire csak tudtam, azon fáradoztam, hogy helyesen cselekedjek, tisztán lássak és mindig előre lépjek, ne hagyjam, hogy a tudatos előítélet és félelem elvakítson. Kötelességeimet és cselekedeteimet pedig a tapasztalat, a megfontolás, és a mennytől való közös függőségünk fényében ítélem meg.” Ekkor találkozott Berthe Bovyval. A két fiatal első perctől kezdve

rokonszenvezett egymással. Majdnem két év kellett ennek a szerelemnek a kibontakozásához, és ahhoz, hogy legyőzzék a nehézségeket, ami állásvesztéssel is járhat.

Házasságukat 1899. február 12-én Langrange dominikánus atya áldotta meg a szentpétervári Szent Katalin templomban. Házassági kapcsolatuk tökéletes volt, Isten azonban nagy fájdalomra nem ajándékozta meg őket gyermekkel. Új megbízásokat kapott: 1905-ben követségi tanácsossá nevezték ki Szentpétervárra. 1906-ban hágai követ lett, majd külügyminiszter.

Egy napon Lou így szólt feleségéhez: „Megígértem, hogy a gyermekeink katolikusok lesznek. Nos, mivel nincs gyermekünk, mit szólnál ahhoz, ha én lennék katolikus?” Az előkészületek után 1911. október 25-én került sor. Lou jelképesen a René keresztnévet kérte. November 22-én járult először szentáldozáshoz és 1912. április 5-én bérmálta meg Szentpétervár katolikus érseke. Három perióduson keresztül állt a külügyminisztérium élén és nehéz feladatát a lehető legjobban látta el. Felesége egészségi állapota megrendült. A férjnek látnia kellett, hogy „forrón szeretett feleségét” megéri a halál. 1924. február 12-én ünnepelték ezüstlakodalmukat. Erre az alkalomra a férj két új platinagyűrűt csináltatott. Felesége gyűrűjébe három P-betűt vésetett, a „Priére, Patiente, Pénitence” = imádság, türelem, bűnbánat szavak kezdőbetűit. Ez volt házasetük szigorú vallásos programja. Ezt a két jegygyűrűt az előző kettővel együtt beledolgozták később annak a kehelynek a talpába, amelyet Dom Lou a szentmisék bemutatásánál használt. Lou asszony Bernben

halt meg 1926. április 16-án. Lou felesége hamvait a brüsszeli Laeken temetőbe vitette és sírkövet állíttatott fölébe.

Lou felesége halála után a brüggei Saint-André apátságba ment, hogy benccs novíciussá legyen. 1927. október 4-én megkapta Szent Benedek ruháját. 1928. január 14-én egyházzogilag is a novíciusok sorába került és a Pierre-Célestin nevet kapta. 1929. január 15-én tette le a hároméves fogadalmat, ekkor 61 éves volt.

1933-ban Pierre-Célestin testvér újra munkához látott, nem önmagáért, hanem hazájáért, az egyházért és a kínai püspökségért. 1935. június 29-én szentelte pappá Mgr. Constantini, aki erre az alkalomra jött Rómából Saint-Andréba. Dom Lou gyermekkorától kezdve hű „szolgája volt a Legfelsőbb Lénynek.” Nyomasztóan hatott rá az a gondolat, hogy most már mindennap bemutathatja a szentmiseáldozatot. „Micsoda merészség, mindennap közeledni a Mindenhatóhoz! Azt hiszem, belehalok.” Egy tüdőgyulladás fizikailag, nagyon legyengítette, de lelkileg megerősítette.

Lou atya így vall az Egyházzól: „A konfucius szellem előkészített arra, hogy felismerjem a Katolikus Egyház felsőbbrendűségét és kimagasló helyzetét, és elismerjem azt. Az Egyház olyan kincseket őriz, amelyekből a hívők évszázadok sora óta régi és új értékeket merítenek, olyan eleven kincset, amely évszázadról évszázadra nő, és termést hoz.”

Lou atyának egy újabb lépcsőfokra kellett fellépnie: 1946. május 13-án a genti Saint-Pierre kolostor címzetes apátjává nevezte ki a Szentatya. Augusztus 10-én kapta meg az apáti áldást – a brüsszeli pápai nunciustól, Cento bíborostól. Apáti gyűrűjébe a Saint-Pierre apátság három kulcsát és a kínai „Tient”, az ég jelét vésték. Gent városa augusztus 26-án fogadta ünnepélyesen a Saint-Pierre apátság tiszteltreméltó ősi falai között.

Előttünk áll tehát a szerzetes, a pap és a felszentelt apát. Mi a programja? Továbbhalad „egyenes útján”, ahogy azt írásaiban is kijelölte.

1948 júniusában bronchitisben megbetegedett. Nagyon legyengült. Augusztus 15-én mutatta be utolsó szentmiséjét, majd Brüggebe szállították. Hűséges titkára követte. 1949. január 13-án áldozott utoljára és elkezdődött agóniája, amely 23 órán át tartott. Január 15-én, szombaton szűnt meg dobogni a szíve. Temetése diadal menet volt.

Pálffy Mária

A szeretet mindent legyőz

Beszélgetés Cserhádi Ferenc atyával, a külföldi magyarok püspökével

Cserhádi Ferenc elsődleges feladata esztergom-budapesti segédpüspökként, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia megbízásából, hogy szervezze, irányítsa, koordinálja a külföldön élő római katolikus magyarok lelkipozását. „*Ez emberfeletti feladat, hiszen szinte az egész világra kiterjed. Paptestvéri szeretettel megpróbálom összefogni, segíteni a külföldi papokat, támogatom szolgálatukat, nem egyszer még a helyi főpásztorok elképzeléseivel szemben is*” – vallja a külföldi magyarok püspöke, aki az ismert Igét választotta papi- és püspöki jelmondatává: *A szeretet mindent legyőz.*

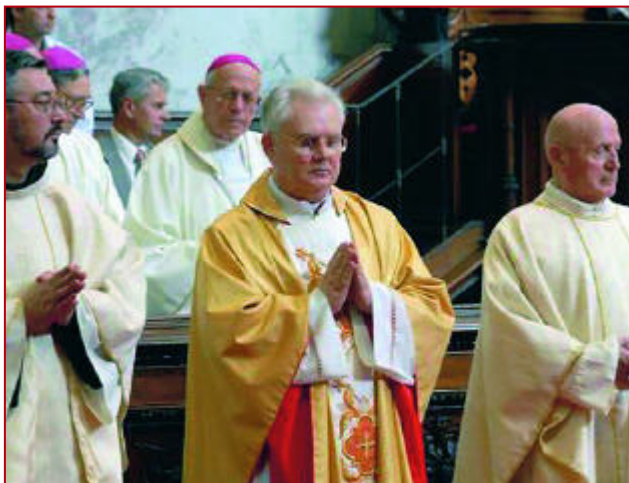
Néhány héttel ezelőtt Püspök atya a Vatikánban járt, és XVI. Benedek pápa fogadta a világ számos pontján élő, nemrég felszentelt katolikus püspököket. Mit jelent ez a találkozó egy püspök életében?

A Szentatya szeptember 22-én fogadta az elmúlt 12 hónap során kinevezett püspököket, akik egyhetes kurzusra jöttek Rómába, hogy megismerkedjenek a püspökök feladataival. A kurzus keretében találkoztunk a Szentatyával, aki külön fogadta a 101 püspököt. A Katolikus Egyház fejével találkoztunk, akitől a kinevezésünket kaptuk. Ez különös élmény volt számunkra. XVI. Benedek

pápa az imádság fontosságára, a lelki élet elmélyítésére hívta fel figyelmünket a fogadáson. Sok adminisztrációval, ügyintézésrel is kell foglalkoznunk, de a lelki élet a legfontosabb, s erre nekünk külön figyelmet kell szentelnünk.

Püspök atya a Partiumban, Túrterebesen, született. Kinevezése alkalmából köszöntötték a szülőföldjéről elszármazott, Münchenben élő honfitársai. Mit jelent Ferenc atyának a szülőföld, az otthon?

Túrterebesen születtem, a hármasthatár árnyékában, az ukrán, magyar, román határ sarkában. Ukrajna hét kilométer, Magyarország tíz a Túr partján. Ugocsa és Szatmár megye határán fekszik. A szülőfalum számomra az igazi gyökereket jelenti: itt szívtam magamba a hitet az anyatejjel, a magyarság- és népem szeretetét, a hagyományok tiszteletét, a vallásosságot. Egyszerű családból származom, édesapám hentes, mészáros volt. Budapesten tanult. Éppen „felszabadult”, mester diplomát szerzett, amikor bejött a kommunizmus. Így nem sikerült megvalósítá-

nia nagy álmait. Édesanyám a gyermekneveléssel foglalkozott. Öt gyermeket szült, négyen élünk, két fiú és két leány. Elsőszülöttként a legidősebb vagyok. Elemi iskolámat Túrterebesen végeztem, természetesen magyar nyelven. Később Szatmáron jártam a Kölcsey Ferenc középiskolába, onnan Gyulafehérvára kerültem a kántoriskolába. A teológiát is ott végeztem. 1971-ben Márton Áron püspök szentelt pappá a szatmári egyházmegye szolgálatára.

Hogyan emlékezik vissza Márton Áron erdélyi püspökre?

Ceremonáriusa – szertartásmestere – voltam. Ez azt jelentette, hogy szerveztem a főpapi szentmiséket a gyulafehérvári székesegyházban. Mindig felnéztünk rá. 1967-ig szobafogságban volt. Jól emlékszem, amikor az Erdélyi Magyar Egyházirodalmi Iskola keretében gyűlést tartottunk, és szabadulása után első útja hozzánk, a szemináriumba vezetett. Mintegy negyed órás tapssal köszöntöttük. Ma is borsózik a hátam, ha a felemelő pillanatokra gondolok. De tanulhat-

tam is nála. Átjártunk hozzá a Püspöki Palotába, ahol szociológiát és hodegetikát tanított. Sokmindenre felhívta a figyelmünket. Különösen emlékszem, amikor a hitoktatás fontosságáról beszélt. Ezért még meghalni is érdemes – mondta.

Erdélyben számunkra Márton Áron annyit jelentett, mint talán Magyarországon Mindszenty József bíboros, hercegprímás, jól lehet a kommunista időkben nem sokat hallhattak róla. Számunkra Márton Áron volt a tekintély. Talán Illyés Gyula vagy Kós Károly nevezte őt „emberkatedrálisnak”, akire mindig felnéztünk, és aki mindenkinek irányt mutatott. Emberségéről órákat lehetne mesélni. Kedves élményem, amikor könyvet kértünk tőle. Különböző diplomáciai utakon majdnem minden nyugati kiadványhoz hozzájutott. Ő ezeket az új, idegen nyelvű könyveket szívesen kölcsönözte nekünk. Egyszerű fekete reverendában járt, a könyvszekrénye előtt letérdelt és úgy kereste a kért könyvet számunkra. Ilyenkor nagyon közvetlen volt, bár előttünk óriási tekintéllyel rendelkezett. *Kegyelmes úrnak* szólítottuk. Nagyon szeretett bennünket. Mindent megtett annak érdekében, hogy teológiára járassunk és felszentelhessenek minket. Ez abban az időben egyáltalán nem volt magától értetődő.

Mert a Ceausescu diktatúra már megkezdődött?

Amikor én tanultam, még nagyon az elején járt. Ceausescunak akkor még sikerült átéjtetnie a nyugati világot, ahol reformerként adta el magát. A nagy, kemény diktatúra idején már külföldön éltem. 1979-ben távoztam az országból és így inkább már csak hírből ismertem a förtelmes diktatúrát.

Püspök úr hogyan került Innsbruckba?

Nem feltétlenül a diktatúra készített arra, hogy Nyugatra távozzak. Ebben sokminden közrejátszott, de vonzott a tudásszomj is. Sok próbálkozás után, végül sikerült útlevelet szerezni, s amikor Németországba kerültem, sváb származásomra való tekintettel, hamarosan megkaptam a német állampolgárságot. Egy hónap után már az egyetemen tanulhattam Frankfurtban. Onnan kerültem Innsbruckba, ahol először a magiszteri diplomát, majd doktori fokozatot szereztem teológiából. 1982-ben védtem meg doktori tézisemet.

Azóta Münchenben él. Egyre bővül feladatköre. Előbb a Magyar Katolikus Misszió vezetője, aztán **Miklós házy Attila** püspök európai delegátusa, később németországi főlelkész és az **Életünk** szerkesztője, illetve tavaly óta esztergom-budapesti segédpüspökként, az MKPK elnöke, **Erdő Péter** bíboros atya megbízásából a külföldi magyarok főpásztora. Rendkívüli feladatot bízta önmagára.

A lelkipásztori szolgálatról Nyugaton sem szakadtam el, sem Frankfurtban, sem Innsbruckban. A híveim között mindig jól éreztem magam, ezért amikor két éves müncheni német kápláni szolgálat után a müncheni püspökségen megkérdezték, elvállal-e a magyarok lelkipásztori szolgálatát, örömmel mondtam igent, hiszen magyar kultúrában nőttem fel, és már az anyatejjel magamba szívtam népem szeretetét. 18 éven át szolgáltam a müncheni Magyar Katolikus Misszió otthonában, ebben a házában, ahol most beszélgetünk. Igyekeztem felújítani ezt az épületet, munkatársakat toboroztam, csoportokat alapítottam... – amint a fogadáson is hallhatta.

Münchenben nagyon élő és eleven közösséggel találkoztam. Imént köszöntötték Önt a táncsoport tagjai, a cserkészek és fiatalok, valamint az idősebbek egyaránt. Pezseg az élet...

Örvendek neki, csak maradjon meg továbbra is ez a szép közösség.

Mikor alakult a Magyar Katolikus Misszió Münchenben?

1978. december 1-én jelenlegi Szentatyánk, XVI. Benedek pápa, akkor München főpásztor, vagyis **Joseph Ratzinger** bíboros, érsek jogi alapokra helyezte a müncheni magyar missziót, de magyar lelkészi szolgálat már 1945 óta létezik itt. Az első magyar lelkész **dr. Rozsály Ferenc** piarista atya volt, aki teljes odaadással szolgált. A magyarok akkor még lágerekben éltek, a **Funk**-kaszárnnyában, és egy német iskola helységeiben, ahol mintegy 1000-1500-an éltek együtt. Kezdetben a szétszabdalt családok egyesítése volt a fő feladat. Az ötvenes években sokan kivándoroltak a tengeren túlra. 1950 táján nagy átalakuláson ment át a müncheni magyar egyházi közösség. 1947-ben megalakult a

Patrona Hungariae Egyházközség, 1952-ben került ide **dr. Eperjes Ernő** plébános, aki mintegy 30 éven át szolgált odaadó szeretettel.

Szent István király halálának 950. évfordulója alkalmából **Ferenc atya** a következőket mondta a Magyar Misszió fennállásának 10. évfordulóján: **„Napjaink eszmei zűrzavarában, és az elvilágiasodásnak ebben a korszakában különösen is szükségünk van olyan erős, szilárd meggyőződésű, buzgó, apostoli lelkületű, világtó keresztény jellemekre és elragadó egyéniségekre, akik újra magasba emelik Krisztus Evangéliumát, és megmutatják az üdvösség útját. Szent István királyunk ilyen üstökösként ragyog a magyarság történelmének csillagos egén.”** Hogyan látja, ma élnek-e közöttünk tündökletes személyiségek?

Korunk egyik nagy problémája, hogy nincsenek kiemelkedő személyiségek, illetve ha élnek is közöttünk, akkor csak nehezen figyelünk fel ezekre a „csillagokra”. Azt hiszem, **Teréz anya** ilyen csillag volt. Ha nem is a magyarság egén, de a világ horizontján. **II. János Pál** pápát mindenképp ide sorolom. Sokan felfigyeltek rá, de rohanó világunkban csak kevesen szakítanak időt arra, hogy elgondolkozzanak üzenetén. Pedig erre nagy szükségünk lenne. Sokan ajánlják, hogy legalább öt percre csendesedjünk el naponta. A magyar égen **Mindszenty József** hercegprímás ugyancsak csillagként ragyog. Hazais egyházszeretete, Istenhez, népéhez való hűsége példaként szolgálhat minden magyar ember számára. Élete végén Nyugatra kényszerítették. Példaként áll előttem odaadásával, buzgóságával, egyháza, népe iránti szeretetével és hűségével. 80 évesen is fáradhatatlanul járta a világot, és Szent István örökségének szellemében megpróbálta megerősíteni hitében és magyarságában mindazokat, akik hazájuktól elszakadtak és száműzetésben éltek. Erdélyből említhetném Márton Áron püspököt. Mindenki odafigyelt szavaira. Még ellenségei is tisztelték.

Ha jól tudom, az európai magyar lelkészek Papi Szenátusa tiltakozott, amikor VI. Pál pápa üresnek nyilvánította Mindszenty bíboros esztergomi székét!

Ez a Papi Szenátus összefogta a Nyugaton élő európai magyar papságot és így egységesen tudott fellépni. Egyik elődöm, **Ádám György** főlelkész és **Szöke János** atya vezetésével valamennyien egységesen kiálltak Mindszenty József bíboros mellett. A nyugati magyar papság mindig megmaradt Rómához, ugyanakkor Mindszenty bíboros mellett is kitartott. Én azt vallom: ahol „**Péter**”, ott az Egyház, és nekünk Pétert kell követnünk. Ha a Szentatya útmutatásait követjük, nem járunk tévúton.

Püspök atya mit tart a legveszélyesebbnek a mai világban?

Kérdésére nagyon nehéz röviden válaszol-

ni. Mindenképp veszélyesnek tartom a túlzott szekuláris gondolkodást. Két lábon járunk a földön, de tekintetünket az égre kell emeljünk! A mai ember keveset néz az égre és így nincs orientációja. Az égen ragyognak a csillagok, az Irányjelzők, mindenek előtt Krisztus, a legyőzhetetlen nap.

Az Európai Unió Alkotmányát a keresztény értékrend mellőzésével akarják megfogalmazni, figyelmen kívül hagyva az európai kultúra tápláló gyökereit. Elsősorban Isten nevére gondolok. Az Unió Alkotmánya garantálja ugyan a vallásszabadságot, de hiányzik belőle a transzcendens távlat, hiszen ahogy korunk legnagyobb teológusa, **Karl Rahner** fogalmazott: **„Az ember magában hordja a természetfölötti egzisztenciáját”** és ezért ez a dimenzió nem hagyható figyelmen kívül. Azt hirdetjük, hogy az ember transzcendens lény. Tehát van jövőnk, amely túlmutat a gazdagságon, a pénzen, a mammon ígézetén, az egész ember kiteljesedését akarja. A vallás azt szolgálja, hogy az ember önmagára találjon, kibontakozhasson. A Mennyország ezért alig lehet más, mint a jó, a szép és az igaz kiteljesülése, és ezt már a földön elkezdjük. Ezért mondjuk: Isten országa köztetek, bennetek van.

Püspök atya hogyan kezdte meg püspöki szolgálatát?

Hosszú időn keresztül plébánosként szolgáltam, s ezt szeretem. Püspökként megpróbálom első helyre tenni az imát. Nagyon átérzem gyöngeségeimet, önerőből képtelen vagyok ellátni feladatomat, melyet rám bízta. Ezért nagy szükségem van az éltető forrásra, a mindennapi lelki táplálékra. Nagyon fontos számomra a breviárium és a szentmise. Ezek után jöhet minden más, pl. a levelek megválaszolása, az utazás, a beszédek előkészítése, ez az interjú stb. Ezért kérem híveimet is, hogy buzgó imáikkal segítségük nem mindennapi szolgálatomat.

Gondolom, sokat utazik...

Elsődleges feladatom, hogy esztergom-budapesti segédpüspökként, a **Magyar Katolikus Püspöki Konferencia** megbízásából, szervezzem, irányítsam, koordináljam a külföldön élő római katolikus magyarok lelkigondozását. Ez emberfeletti feladat, hiszen szinte az egész világra kiterjed. Paptestvéri szeretettel megpróbálom összefogni, segíteni a külföldi papokat, támogatni szolgálatukat, nem egyszer még a helyi főpásztorok elképzeléseivel szemben is, ha szükséges. Hiszen az idegennyelvű hívek lelkipásztori ellátása elsősorban a helyi püspök feladata. A Magyar Katolikus Püspöki Kar megbízott püspökeként elsődleges feladatomnak tartom, hogy segítsem a helyi magyar lelkipásztorokat hivatásuk elvégzésében, még ha joghatósággal nem is ren-

delkezem. A személyes találkozásokat semmi sem pótolhatja. Így valóban sokat kell utaznom. Európát már több mint tíz éve járom *Miklós házy* püspök atya megbízásából. Most *Amerikába* és *Ausztráliába* látogatok, hogy ott is megerősítem magyar testvéreimet hitükben és Szent István örökségének szellemében.

Pappá-, illetve püspökké szentelése előtt milyen Igét választott?

A pap- és püspökszentelés előtt valóban mottót választunk. Én megtartottam a pappá szentelésem előtt választott jelmondatomat: *A szeretet mindent legyőz*. Ma is vallom és hirdetem: *Nagyobb szeretete senkinek nincs annál, mint aki életét adja felebarátaiért*. A kereszt a szeretet győzelmére emlékeztet bennünket. Hiszek abban, hogy a szeretet előbb-utóbb győzedelmeskedik. Isten a szeretet számomra, amint ezt Szentatyánk enciklikája is gyönyörűen kifejti. Ez is megerősített abban, hogy megtartsam jelmondatomat.

Püspök atya nyakában egy szép arany keresztet látok.

A Szentatyától kaptam, amit rögtön a nyakamba is akasztottam.

Püspök atya számára mit jelent a Szülőföld? Készül-e hazafelé mostanában?

Szolgálatom a migráns magyarokra vonatkozik. A migráns kifejezés gyűjtő fogalom, ebbe beletartoznak a vendégmunkások, a külföldön tanuló egyetemisták, turisták, munkavállalók, menekültek, száműzöttek, repülősök, hajósok, mindazok, akik migrálnak, tehát vándorolnak. A Kárpát-medencei magyarság nem vándorol, hanem feje fölött vándoroltak a határok. Nyugaton természetesen szívesen állok minden magyar szolgálatára. Itt nem teszünk különbséget magyar és magyar között, érkezzen valaki Beregszászról, Kolozsvárról, a Felvidékről vagy épp a Vajdaságból. Számunkra egy *magyar* van, függetlenül attól, hogy a történelmi Magyarország mely pontjáról érkezett.

Készül haza Túrterebesre?

Néhány hónapja jártam otthon. Akkor szülőfalum apraja-nagyja összegyűlt, a paptestvérekkel együtt, *Schönberger Jenő* szatmári püspök atya is eljött szülőfalujába, hiszen Ő is túrterebesi. Egyébként az elmúlt 17 év során szülőfalumból a Szentatyá immár a harmadik püspököt hívta kinevezéssel. Valamennyien együtt miséztünk a Főpásztorral, a paptestvérekkel, a fiatalok szépen köszöntöttek, énekeltek. Úgy érzem, szülőfalum népe büszke rám, és remélem, ezután sem csatlakozik bennem, becsülettel megállom helyem a magyarság szolgálatában. Ezért is kértem, hogy továbbra is imádkozzanak értem, mint ahogyan magam imáimba foglalom szülőfalum népét.

Frigyesy Ágnes

Regőczy István atya 1915. október 5-én született Látványban. Még gyermekkorában kijutott rövid időre Belgiumba, majd 1933-ban gyalog indult útnak, hogy Isten hívásának engedelmeskedve belépessen a szemináriumba. Hatvanöt esztendővel ezelőtt, 1943. március 28-án, Flandria fővárosban Brugge-ban szentelték pappá.

Az újmiséjét követően haza-

Regőczy atya vasmisé

Regőczy atya 1969-ben vásárolta meg az ingatlant, melyet az évtizedek során nem kevés nehézség árán tudott átalakítani. 2008. március 30-án több száz híve, a Magyarok Nagyasszonya Szent Korona Lovagrend – akik tiszteletbeli örökös Nagymester címet adományoztak neki – részvételével mondta el vasmiséjét.

Isten vándora 94 éves korá ellenére minden hónapban elzár-

jött, és Magyarországon szolgálta Isten népét. Árvákat fogadott be és nevelte őket, templomokat épített. Hatszor tartóztatták le, és több mint kétezer napot imádkozott át a börtönben. Arra a kérdésre, hogy mi papi életének legnagyobb élménye, így

válaszol: „A szentmise, mert nincs csodálatosabb dolog ezen a világon, mint az édes Jézust leeselekni az égből.”

Az általa újjáépített Kútvygy Boldogasszony Kápolna mára katolikus zarándokhelyé lett.

dokol Mindszenty József sírjához, ahol szentmisét mutat be, minden csütörtökön este a Regnum Marianum helyén álló keresztnél rózsafüzért mond a hazáért, a magyar ifjúságért és a jövőért.

Kubányi Andrea

550 éve választották magyar királynak Hunyadi Mátyást

Lassan megszokottá válik, hogy nemzetünk legnagyobb alakjainak évfordulóit a hivatalos magyar politika elfelejti, vagy elhallgatja. Így történt ez a Bocskay szabadságharccal, vagy Árpád fejedelem győztes pozsonyi csatájával, és így történik az igazságos Mátyás királlyal. Emlékezzünk az egyik legnagyobb magyar királyra, akinek emlékét számtalan népmesénk és mondánk őrizte meg!

Hunyadi Mátyást (apja a nádorfehérvári hős, Hunyadi János, anyja Szilágyi Erzsébet) 1458. január 24-én, a Duna jegén választották királlyá. V. László hatalma és népszerűsége oly mértékben csökkent az országban, hogy kénytelen volt elmene-külni, anarchiát hagyva maga után, előbb Bécsbe, majd Prágába vonult túszként magával hurcolva a fiatal Hunyadi Mátyást. A király váratlan halála után Mátyás lett a fő esélyes, aki a cseheknek megfizetett váltságdíj után kiszabadul fog-ságából és elfoglalhatja trónját.

A fiatal Mátyás kiváló nevelésben részesült. Szánoki Gergely lengyel humanista, majd Vitéz János sokoldalú emberre nevelték, latinra, művészetekre állam és egyházjogra tanították. Az ifjú király németül és cseh nyelven is beszélt. Eredetiben olvasott Nagy Sándorról és Hannibálról szóló műveket. Felnőtt korára Európa egyik legműveltebb uralkodójává vált.

A bécsújhelyi megállapodással, 80 ezer arany ellenében visszaszerzi III. Frigyes-től a Szent Koronát, amellyel Székesfehérváron 1464-ben megkoronázzák. A megállapodás egyik kitétele, hogy amennyiben Mátyás utód nélkül halna meg, a magyar királyi trónt Frigyes fia öröklje meg. Ez a kitétel később súlyos következményekkel járt és alapot szolgáltatott a Habsburgok trónköveteléseikhez.

Mátyás erős, központosított hatalmat

Mátyás szobor Kolozsváron

Mátyás szülőháza

Mátyás király kálváriája

Mátyás király függőpecsét 1485

épített ki. Leszámolt az egymással versengő, két főúri párttal és létrehozta az első állandó magyar zsoldos hadsereget, a híres Fekete sereget.

Mátyás felismerte, hogy a török hódító hadjáratok ellen széles, összeurópai összefogás kellene, amihez a Német-ró-

mai Császárság, Európa legnagyobb keresztény területének erőforrásaira lenne szükség. Nem csak a törökök ellen indított sikeres hadjáratokat, hanem Csehország és Ausztria ellen is. Elfoglalta Alsó-Ausztriát, majd Bécset és a királyi székhelyet is ide helyeztette. Korszerű gazda-

Mátyás-király birtokadomány-levele Belchazy Kelemen részére 1476

1450 corvina

corvina Mátyás

I Mátyás címerei TKHunyadi Mátyás országainak címerei Thuróczy János krónikájának első oldalán

Mátyás szobor Pilisszántón

Mátyás király 1708

sági és pénzügyi reformokat vezetett be. Mai szóhasználattal megvalósította az egyenlő teherviselés elvét. A központosított, az egész országra kiterjedő pénzügyi rendszert az országgyűléssel hagyta jóvá. Ennek értelmében az adó és egyéb jövedelmek a kincstárba, egy kézbe, a

Beatrix és Mátyás

kincstartóba kellett befolyjniuk. A királyi jövedelem három pillére támaszkodott:

- Rendes bevételek (bányászat (só, érc), vám és adó jövedelmek
- Rendkívüli bevételek (birtok elidegenítés, ajándékok, hódítás során keletkezett jövedelmek, külföldi támogatás, egyházi javadalmak bevételei üresedés esetén.)
- Koronabirtok jövedelem (földterületek, várak jövedelmei, jászkunok adó. Jó minőségű és stabil értékű ezüst és aranypénzt veretett.

Erősítette a kisbirtokosi réteget, több száz kismest segítve birtokkal, fizetőképes adózó állampolgárrá téve. Az új adórendszer megtiltotta, hogy a földesurak más címen adókat szedhessenek. Az így kialakított stabilitás volt a fő oka a „Mátyás az igazságos” név elterjedésének.

A király nem csak erős, központosított (nagy) hatalmat hozott létre, hanem bőkezűen támogatta a művészeteket. Budai és visegrádi palotája a reneszánsz európai központjaivá váltak. Világhírű könyvtárában több mint 5000 kötet sorakozott, köztük a Corvina Codexek, melyek darabonkénti értéke több, mint 1000 arany.

Nagy művét, a Nyugat-római Császárságot váratlan halála miatt nem sikerült megvalósítania. (Sokak szerint Frigyes császár megbízásából felesége Beatrix királynő mérgezte meg). Mátyás halálával a növekvő török veszély, a belső szétválás, a Fekete sereg feloszlata véget vetett a központosított magyar nemzeti királyságnak. A király halála „elindította azt a korszakot, amikor a magyarság elveszíti háborúit, elveszíti függetlenségét. Egyet nem veszíthet el: az igazságérzetét és üdvösségét... Ismerjük a mondást: Meghalt Mátyás, oda az igazság. De ez akkor hal meg, ha bennünk hal meg: akkor van oda az igazság. Mátyás él: bennünk van a múltja.” (Szántai Lajos: A két hollós.)

Bölcsőházy Sándor

Osztie Zoltán atya

Keresztény Értelmiségiek Szövetségének elnöke

Zoltán atya több mint tíz éve vezeti ezt a mozgalmat. Úgy tudom, Csanád Béla professor úrnak, a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) alapítójának halála előtt az volt a kikötése, hogy Zoltán atya folytassa az általa megkezdett munkát.

Végrendeletében egy javaslatot tett, amely úgy szólt, hogy én legyek az utóda. Az alapszabály szerint a KÉSZ elnökét a küldöttgyűlés választja. Természetesen az ő javaslatát figyelembe vette a tagság, és halála után engem választottak meg, először 1997-ben. Ez a mandátum öt éves ciklusokra vonatkozik, ez már a tizenegyedik évem a KÉSZ élén. Tanítványa voltam a professor úrnak, és személyesen is kapcsolatban álltunk egymással. Én kezdettől fogva a liturgikus munkacsoportban dolgoztam, és a KÉSZ harmadik országos kongresszusán, amikor ő már beteg volt, velem olvastatta fel beszédét és én celebráltam az ünnepi szentmisét.

A KÉSZ a legtöbb személyt foglalkoztató keresztény szövetség, amely úgymond a rendszerváltozással egyidős. Manapság, amikor az emberek eléggé zárkóztak, a KÉSZ mennyire tud szerepet vállalni abban, hogy felnyissa a szemüket a jelen problémáira?

A KÉSZ megalakulásakor és a professor úr idején 30 körül volt a helyi csoportok száma, azóta 80 fölött van. A helyi csoportvezetők elkötelezett, komoly keresztény értelmiségiek, akik átérzik annak felelősségét és súlyát, hogy küldetésünk van. Az Egyház – Jézus akaratából adódóan – missziós közösség. A KÉSZ tagságának és a vezetésnek nagyon határozott szándéka, hogy ezt a missziós szerepet betöltsük, tehát akarjuk formálni a környezetünket, közösségeinket, de nemcsak egyházközségeinket, hanem a tágabb lakókörnyezetünk, városunk, településünk életét is. Az utóbbi időkben régiók alakulnak (vita volt egyébként, hogy régióknak nevezzük-e, vagy hogyan illessük ezeket az egymás mellett élő, kapcsolatban lévő, sokszor baráti, szeretetteljes, személyes, munkakapcsolatban lévő helyi csoportoknak a közösségét). Ak-

tívan részt veszünk a társadalmi és közéletben, és ezt a közéletiséget vállaljuk. Ez azt jelenti, hogy a jobboldali jelöltet támogatjuk, vagy ha nem állítunk jelöltet, támogatunk olyan jelöltet (például önkormányzati képviselőtestületben), aki érdekeinket, lelkeségünket, szellemiségünket képviseli. Helyben ez könnyebb, jobban ismerik az emberek egymást, ott megvan a személyesség, pontosan tudják, hogy ki milyen erkölcsi fedezettel, hitelesen vagy hiteltelenül éli közéleti életét. A KÉSZ a polgári élet, a közélet tisztaságának kovásza tud lenni, a magyarság érdekeit tudja képviselni határon innen és határon túl. A helyi csoportokban nagyon fontos szerepet tölt be a nemzeti érzés, a nemzettudat. Képviseljük a keresztény, a nemzeti magyar kultúrát kiállításokkal, hangversenyekkel, jótékonyssággal, nagyon komoly szociális munkával, intenzív kapcsolatokat tartunk határon túli magyarokkal, táboroztatás, személyes kapcsolatok, segélyek révén. A segélyezés nemcsak azt jelenti, hogy mi segélyezzük őket, hanem ők is segélyeznek minket – szellemben, léleken.

Dr. Osztie Zoltán a KÉSZ elnöke

Örömmel tapasztaltam, hogy nyitottak más, jó értéket képviselő szervezetekkel közös rendezvények tartására is.

Az utóbbi időben külön felelőse, a társadalmi kapcsolatok referense felel ezért a területért. Nagyon komoly kapcsolatokat keresünk és találunk, tartunk fenn különböző társadalmi szervezetekkel. Ilyen például a Nagycsaládosok Országos Egyesülete, a LIGA szakszervezetek a tb-privatizáció kapcsán.

Pályi Gyula, Osztie Zoltán, Rochlitz Bernadett és JEL címlap

Két évvel ezelőtt volt egy közös nagyszabású rendezvényük a Keresztény Közéleti Akadémiával, amely – gondolom – beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

Igen. Ez is segítette azt, hogy a régiók szerepe felértékelődött, megerősödött. Nagyon erős tapasztalatot jelentett, főleg a vidéki, helyi környezetben, hogy meghívtuk olyan társadalmi szervezeteket, egyesületeket, egyházi intézmények képviselőit, vezetőit, akiknek a közössége egy releváció, föllismerés volt a helyben élők számára. Ebből ugyanis kiderült, hogy sokan vagyunk, a legnagyobb erőt képviseljük a társadalomban. Nem igaz az, hogy gyengék, elégtelenek vagyunk, maradjunk csöndben és ne politizáljunk. Ez nem igaz. Hazugság. Ez a másik oldal manipulációja, amit mi nem vállalunk. Ma is a legnagyobb erőt képvisel-

azok tartoznak az értelmiségi körhöz, akik diplomával rendelkeznek. Nagyon sok értelmes ember van, aki ugyan nem kapott diplomát, de gondolkodó, tisztábban látó, a folyamatokat mélyebben értő ember, mint az, aki esetleg diplomával rendelkezik, de bizonyos előítéletekkel vagy politikai hovatartozás sötétségével értékeli helytelenül a folyamatokat, történéseket.

Hogy szeretnék megszólítani a fiatalokat?

Ez egy másik olyan terület, amelyre nagyon sok energiát fordítottunk az utóbbi időben. Egy országos KÉSZ-közösséget próbálunk felépíteni, ami nagyon nehéz feladat. Ennek a jegyében volt az utóbbi időben – főleg a leányfalui lelkigyakorlatos házban – több hétvége, ahol szellemi, közéleti nevelés folyt olyan előadók meghívásával, akik a közéletben jeles szereplők.

Balassagyarmatról jöttünk haza Ferencz Évával és Budai Ilonával, arról beszélgettek, hogy szívesen adnak műsort, mert nagyra értékeli azt a munkát, amit a KÉSZ végez. Neves emberek is szívesen adják nevüket és mennek el a rendezvényeikre előadónak, közreműködőnek. Nemrég Tarlós István volt a vendégük, gondolom, a népszavazással kapcsolatban mondta el a véleményét. Ez azt jelenti, hogy naprakészen követik az ország aktuális ügyeit.

Valóban igyekszünk naprakészek lenni. A „tb-ügyben” gyűjtöttük az aláírásokat. A helyi csoportokban, valamint a belvárosi templomban én magam is erre buzdítottam mindenkit.

A KÉSZ-nek „Jel” címmel van egy lapja, és könyveket is évek óta adnak ki.

A Jel kiadó kifejezetten nem a KÉSZ kiadója, de kapcsolódunk hozzájuk. Könyveink az ő gondozásukban jelennek meg. Legutóbb a Katolikus Rádióval közös kiadásban jelent meg Sánta János atya „Lélek és Értelem” című könyve.

Ön a Belvárosi Templom plébánosa. Mivel a KÉSZ-programok az egész ország területén zajlanak, el tud-e jutni vidéki programokra?

Úgy sikerült ezt megoldani, hogy a hétnek megvan a maga szigorú beosztása. A hét első felében inkább a plébániai feladatokat igyekszem ellátni, a hét második felében, csütörtökön, pénteken pedig a KÉSZ dolgaival foglalkozom. Ezen a két napon nagyon sokat utazom. Járom a helyi csoportokat. Nagyon fontosnak tartom, hogy a magyar vidéket kell megerősíteni, nem véletlen, hogy a nemzetudatot bizonyos ideológiai körök megpróbálják kipszítani, beállítani úgy, hogy az nacionalizmus, mással szembeni gyűlöletkeltés. Ez nem igaz, nem engedünk ennek a presszióknak. Számunkra a nemzetudat, a magyar vidék fontos. Budapest elveszett a szellemiségünk szempontjából, de a magyar vidék élete kulcs a jövőt tekintve. Számomra ebben az elidegenedő, globalizált társadalomban kulcsfontosságú kérdés a személyesség. A közösségeknek, a személyes kapcsolatoknak van igazi ereje.

Befolyásolja az ember hovatartozását, hogy hol kezdi a pályáját?

Érsekvadkerten kezdtem papi életemet, s már onnan indult a KÉSZ-ben való részvétel.

Sok lelki erőt, a meglévő fiatalos lendületet kívánom továbbra is Zoltán atyának, és köszönöm szépen az interjút.

Greczi László

Fotók: Hármori Attila

Prof. Dr. Pályi Gyula, a Modenai Egyetem tanára a torinói halotti lepellel

li a keresztény jobb oldal a társadalomban, az országban mindenhol. És ezt tapasztalatlilag föllismertük ezeken a rendezvényeken.

Ott is szerveznek rendezvényeket, ahol nincs KÉSZ-csoport?

Inkább fordítva történik. A környék értelmiségét, társadalmi szervezeteit hívjuk meg, és ők csatlakoznak a KÉSZ rendezvényeibe. Nem szervezünk rendezvényeket olyan helyeken, ahol nincs KÉSZ-csoport, inkább a meglévő csoportok szerveznek olyan színvonalas rendezvényeket, amelyekbe sokkal több ember kapcsolódik be, mint a tagság. A KÉSZ-csoportok vonzásköre sokkal nagyobb, mint a tagsága.

Nekem nagyon szimpatikus, hogy nem csak értelmiségieket fogadnak be a csoportok.

Ez a kérdés újra és újra felvetődik, hogy ki az, aki értelmiségi, és mit jelent értelmiséginek lenni? Ennek értelmezése folyamatosan megújuló feladat, mert nem csak

Ezek részben lelki töltekezések is voltak, fiatalosan, kirándulással, baráti együttléttel. Parlament-látogatás is volt Budapesten, Harrach Péter úrnak, az Országgyűlés alelnökének meghívására. Tavaly nyáron volt egy nagyszerű zárandoklatunk Erdélybe, ahol két erdélyi tagtársunk vezetett bennünket, akik onnan származnak, így személyes élményeikkel is nagyon hitelesen tudták megmutatni és tapasztalhatóvá tenni számunkra, hogy mit jelent az erdélyi magyarság élete. Etyeken volt egy oldott, fiatalos, elmélyült együttlétünk szintén az elmúlt nyáron. KÉSZ-bál volt, ahol szintén számítottunk a fiatalokra. A Kereszténydemokrata Néppárt fiatal tagozatával is kapcsolatban vannak a mi fiataljaink. Igyekszünk olyan programokat szervezni, amelyek számukra vonzóak, és így össze tudjuk gyűjteni a helyi csoportokhoz kapcsolódó fiatalokat.

Égi hang

Megmerítkezve Lovász Irén művészetében

„Az, hogy magyar földön születtem, magyarul beszélek, és itt nevelem a gyerekeimet nagyon fontos. Nem is véletlen, hogy soha nem akartam máshol élni. Veszélyes olyan szabadságban élni, amelyben nincsenek biztos pontok. Amikor a Szent Mihály megfújja a trombitát elő kell állani vagy jóra, vagy rosszra – éneklük a moldvai csángók. A rendíthetetlen erkölcsi oszlop, amelyhez mindig vissza lehet találni nagyon fontos.”

Fotók: Jang Zsenni

Lovász Irén kétszeres aranylemez, az év énekesnője, eMeRTon és Bartók Béla díjas, a Német Zenekritikusok Díjával kitüntetett énekesnő. Két koncertet adott 2008 februárjában Észtországban, a Tartui St. János, és a Tallinni St. Miklós templomban.

A koncertek az ÉGI HANG c. lemezének anyagát mutatta be MIZSEI ZOLTÁN (ének, udu, középkori hárfá, pszaltérium, orgona) közreműködésével. A szervezők a koncertnek a VOICE of ETERNITY/IGAVIKU HAAL (Az örökkévalóság hangja) címet adták.

A Tallinn Filharmóniai Társaság szervezésében 2001 óta rendezik meg a „Diplomatic Notes” koncertsorozatot. A hét évadban eddig 35 koncertre került sor 25 ország részvételével. Ezek a koncertek mindig a különféle kultúrák, országok, nagykövetségek és kulturális intézetek verse nyel is volt.

Heili Vaus-Tamm a tallinni Filharmóniai Társaság művészeti igazgatója, zenekritikus így ír a koncertről:

Tanulmányai:

1979–1981. József Attila Tudományegyetem, Szeged. Diploma (MA)
1991–1995. MTA Doktori Tanácsa Doktori ösztönij: A néprajztudomány kandidátusa, (PhD)

Lemezei:

1. Világfa (zene: Hortobágyi László) Magyar Nemzeti Múzeum, 1995.
2. Rosebuds in a Stonyard (zene: Hortobágyi, Erdenklang Musikverlag, 1996)
3. Világfa (zene: Hortobágyi, Fonó Records, 1999.)
4. Supreme Silence (zene: Peter Vahi, CC'nC Records, 1998), ..
5. Skanzen (zene: Makám, Fonó Records ,1999.)
6. 9 Colinda (zene: Makám, Fonó Records, 2001)
7. Szindbád. (zene: Makám, Records, 2002).
8. Wide is the Danube (zene: Teagrass, CC'nC Records, 2000.)
9. Fellegajtó /Cloud-doors (zene: Mizsei, Lukács, Szokolay, Lovász, Hungaroton Classic, 2005)
10. ÉGI HANG / Sacred Voice. Gyógyító Hangok 1, Siren Voices 1.
11. BELSO HANG / Inner Voice . Gyógyító Hangok 2., Siren Voices 2.

Díjai:

1996: Német Zenekritikusok Díja, (German RECORDCritics' Award)
2003: Az Év Legjobb Énekesnője, eMeRTon Díj („Singer of the Year” award of the Hungarian Radio)
2006. Bartók Béla Díj (www.lovasziren.hu)

„Gratulálni szeretnék Önöknek, mert Önök nyerték az első díjat a közönségsiker kategóriában! (Önök hódították meg leginkább az észet közönség szívét.) Soha nem láttam még ilyen

koncertet, ahonnan a közönség nem akar hazamenni, hanem még hosszasan beszélget a zenészekkel, és mint Tartuban, sokan autogramot kérnek tőlük. Soha nem láttam még olyan

koncertet, ahol az előadó lemezei mind elfogytak, nagyrésztük pedig már a koncert előtt elkelt. Sokkal többet is megvettek volna az emberek.

Tizenöt éve dolgozom zenekritikusként, de először tapasztaltam ilyen különös sikert komolyzenei koncerten!”

Micsoda kincsek a magyar zene-kultúra tárházában! Sokszor csak egy-egy nemzetközi elismerés juttatja eszünkbe a közöttünk élő csodát. Lovász Irén már régóta álló csillag a magyar népdal egén. Első lemeze a Világfa óta újabb és újabb csodákkal jelentkezik. Legutóbbi két aranylemeze az Égi hang és a Belső hang. A csodálatos előadásmód elszédíti érzeinket, gyógyít, jobbit, emberi dimenzi-

nyos belső hang, de ha van lehetőségem és tehetségem, akkor úgy érzem, hogy kötelességem alternatívát adni.”

Őseink a zene erejét már évezredekkel ezelőtt ismerték. A bölcsek éppúgy tudatosan alkalmazták a zenét a lélek harmonizálására a kontinensünkön, mint a mesés Indiában. A világukban minden rezgés, ener-

óba emel. A tudós kandidátus és előadóművész különös magasságokba képes emelni az emberi tapasztalatot. Számos kultúrával átítatva, nemesítve. „Ha én teremtett része vagyok a mindenségnek, akkor a számomra rendelt időben jogom, sőt talán kötelességem is, szimatolni a különböző életvezetési lehetőségek és filozófiák között. Egy indiai utazás például megváltoztatta az életem, olyan kulturális katarzis ért. Szerintem minden nyugati civilizációban élő embernek meg kellene merítenie a keleti kultúrák szépségében, mélységében. Aztán majd mindenkinek kipörgeti az idő és a saját élete a maga útját... A jó zene szerintem a csend meghosszabbítója, amelyben meghallható az a bizo-

gia: a jó zene az élő szervezet rezgéseire hatva segít helyreállítani a felborult egyensúlyt. Sajnos az ember számára szépen lassan fontosabbá vált a külső világ, mint a belső. Ez a „kifelé élés” folyamata mind a mai napig tart. A régi tudás csak másképpen gondolkodó emberek áldozatos munkájaként maradt fenn és öröklődött a kiválasztottakon keresztül évszázadokon át. Úgy tűnik, hogy eljött a fordulópont. Ma már egyre több – az anyagi világban megcsömörlött – ember indul saját, belső értékeinek felfedezésére.

Következő koncertjeihez újabb fel-

Lovász Irén
BELŐ HANG
PÜNKÖSDI RÁADÁSKONCERT

SZENT ISTVÁN BAZILIKA
2008. május 18. vasárnap este 8 órakor

Köremzők: Balázs Gergely – hegedű • Gesztelyi Nagy Judit – shakuhachi
Kerekes János – didgeridoo • Pintér Ágnes – hárfa
Mizsei Zoltán – hang • VOCESS énekegyüttes
Agoston Béla – fúvós hangszerek

Jegyek csak elővételben kaphatók a Concert & Media jegyirodában, a Libri Könyvtárházakban és az összes ismert jegypénztárban.
Internetes jegyvásárlás: www.jegyelo.hu

fedezéseket, örömet, megismerést és erőt kívánunk!

Olvasóink figyelmét pedig külön felhívjuk a Pütkösd Ráadáskoncertjére, ami azért ráadás, mert a Művészetek Palotájában tartott nagy lemezbemutatóra már két héttel a koncert előtt elfogytak a jegyek, ezért sokan lemaradtak az élményről. Pütkösd utáni vasárnap, május 18-án este 8-kor a budapesti Szent István Bazilikában

az Égi Hang és a Belső hang című aranylemezeit ünnepli és éneklő az énekesnő. A Nyári Napfordulón pedig a Szvorák Katalin közösen tartandó Fellegajtó koncertjére hívjuk Önöket, június 21-én, szombaton a csodálatos, szakrális pilis-szántói Szikla Színházba!

Bölcs házy Sándor

Ettergom

Esztergom az Ápádházi-királyok egykori székvárosa, majd a tatárjárás után az esztergomi érsek székhelye. A városban számos olasz, francia, spanyol, flamand, német család telepedett le az évszázadok alatt. A nyugat-európai művészek, mesterekből magyar lányokat vettek feleségül, Mária Terézia német családokat telepített be. Így került Esztergomba az Etter-család is. Egyik ismerősömtől hallottam a szellemes mondást, hogy a városban annyi Etter él, hogy véletlenül hívják Esztergomnak, akár Ettergom is lehetne Etter Jenővel, a korelnök családtaggal beszélgetünk.

Etter Jenő néhai Etter Nándorral

1825-ben jött az első Etter, János Budára és feleségül vette Simon Borbálát. Felesége halála után Esztergomba jött, és manufaktúrális serfőzde üzemeltetést nyitott. Újból megnősült és fia, Nándor folytatta apja serfőző mesterségét, amelybe később öccse is bekapcsolódott. Nándor 1870-ben tönkrement és elárverezték az üzemeltetést, és a család többet nem foglalkozott a serfőzéssel. Tisztviselői állást vállalt és négy gyermeke született.

Ödön nevű fia jó képességei révén továbbtanult és elvégezte a pozsonyi Kereskedelmi Akadémiát. Hazajött Esztergomba és az itteni Takarékpénztárban vállalt gyakornoki állást. Fokozatosan haladt a ranglétrán, végül 1928-ban, fiatal kora ellenére ügyvezető vezérigazgató lett. „Közismert kiváló szakértelme, Puritán férfias jelleme, egyéni erkölcsi integritása, az intézethez való ragaszkodása, fáradhatatlan munkabírása és energiája folytán az intézet legkitűnőbb vezetőjét nyerte benne” – áll a korabeli közgyűlési jegyzőkönyvben.

Ebben a pozícióban több közeleti és társadalmi megbízatást vállalt, tagja volt a Vármegye végrehajtó bizottságának, a városi képviselő testületnek és több egyesület, egyletelnöke, vezetőségi tagja. Világi Elnöke volt a belvárosi plébánia képviselő testületének és az esztergomi Széchenyi Kaszinónak. 1941-ig volt a Takarékpénztár elnök-vezérigazgatója. Őt gyermek maradt utána.

Ahogy az Etter-házhoz sétáltam, láttam egy emléktáblát a falon Etter Jenőnek állítva, ezek szerint más Etterek is jelentős szerepet játszottak?

Etter Ödön öt gyermeke közül Jenő volt az elsőszülött, 1897-ben született. Először a Kalocsai Jezsuita Gimnáziumba járt, de később

1915-ben az esztergomi bencés gimnáziumban tett hadiértségit. Rövid kiképzés és a tisztiiskola elvégzése után az orosz fronton, az első vonalban teljesített szolgálatot. Lengyelországban megsebesült, ahol lengyel parasztnak köszönhette életben maradását. Majd Kassára került, beiratkozott a kassai gazdasági akadémiára, később a magyaróvári agrárszakon diplomázott. Ezzel párhuzamosan a Kereskedelmi Akadémián is oklevelet szerzett. A katonai szolgálata letöltése után pedig jogi egyetemet végzett. Ezt követően, fiatalon kinevezték Esztergom város főügyészévé. 1941-ben választották polgármesterré.

Amikor az orosz-német szövetség alapján a németek lerohanták Lengyelországot, apám lépéseket tett a honvédelmi miniszternél, egykori bajtársánál, és az esztergomi tiszti üdülőt a menekült lengyel tisztek rendelkezésére bocsátotta. De jelentős mértékben segített abban is, hogy közel 50 ezer lengyel állampolgár külföldre menekülhessen. A hazai menekülteknek hatósági védelmet biztosított. Ugyancsak veszélyes ténykedése volt az esztergomi zsidóság védelme. Esztergomban nem volt gettó és az élelmiszerjegy ugyanúgy járt a zsidóságnak, mint a többi állampolgárnak. 1944-ben azonban alispáni utasítást kapott a zsidók elkülönítésére. Etter ragaszkodott orvosi ellátó és más elkülönítő helyiségekhez, ezek hiánya okot adott az időhúzásra és a menekülésre. Persze jóakarói feljelentették a Belügyminisztériumnál és a Gestapónál is.

Hogyan sikerült a letartóztatást és a deportálást „megúszni”?

Apám belügyis barátja elintézte, hogy azonnali katonai behívót kapjon. Eközben megfosztot-

néhai Etter Jenő polgármester

ták polgármesteri hivatalától és kényszernyugdíjazták. Amikor 1945-ben az orosz fogságból hazatért, kérelmezte visszahelyezését, de ezt is elutasították. Ezután ügyvédként dolgozott, de az 50-es években az ügyvédi kamarából is kizárták. Portásként dolgozott, de állandó rendőri megfigyelés alatt volt, egészen 1957-ig. Több nyelven beszélt, még oroszul is.

Egyszer jelen voltam, amikor egy német SS-tiszttel beszélgettem, aki csodálkozott, hogy apám nem rajongott a német irodalmi esszéért. Hogy lehet, hogy ön német származású és anyanyelvű és nem szereti? Apám azt felelte, én ide jöttem, a családom idejött, ide nősültem és én már magyar vagyok.

Milyen volt az élet a század eleji Esztergomban, itt is jellemző volt az országos gazdasági fellendülés? Majd hogyan változott a II. világháború után?

Sajnos Esztergom fejlődését kettétörte Trianon. A háborút megelőzően nagy fellendülést élt Esztergom, de az I. világháború után Esztergom „éléskamráját” Párkány és környékét elrabolták, így a város egy zsák lett. Köszönhetően a város kiváló közigazgatási és pénzügyi vezetésének, a 20-as évek recesszióját a város nem nagyon érezte. Akkor települt a város környékére a viszkóza gyár, a dorogi bánya művek is a 30-as években kezdett termelni. Megindult Esztergom idegenforgalma, a fürdőélet. Ma két szállodája van Esztergomnak, akkor öt volt. A háborús készülődés alatt megtorpant a fejlődés, az emberek is bizalmatlanná váltak, és az akkori bíboros, Serédy Juszticián is a hitélet központi megtartásán fáradozott. Esztergom kisváros maradt. A II. világháború után Mindszenty bíborosnak is szólva, az állam nagyon ellenségesen viselkedett a várossal, amikor Mindszentyt elhurcolták, majd kijelölt

helyettesét meggyilkolták, nagy úr támadt a városban. A közigazgatásból minden hozzáértőt kirúgtak és hozzá nem értő négy elemis emberek kerültek a helyükre. Az erdészeti iskolát Sopronba vitték, a Szent István gimnáziumot megszüntették. Ugyanígy tettek az apáca iskolával és a tanítóképzővel is. Rombolás és pusztítás – ezt hozta a „felszabadulás”. 1957 után kezdődött valamiféle fellendülés, az iparosítás hatására, de sajnos akkor épültek a szörnyű kockaházak. Most érezni megint egyfajta fejlődést és azt hiszem, ha marad a jelenlegi vezetés, akkor Esztergomnak van jövője.

A család hogyan élte meg ezt az időszakot?

Eredetileg apám az egész családot ki akarta vinni Bécsbe, megtapasztalva a fronton a szovjet életet. Édesanyám ragaszkodott, hogy itthon

maradjunk és a családból végül is senki nem ment nyugatra. Az igazoló bizottság elismerte, hogy üldözötteknek segített, de 1948-ban már mi is reakciós, maradiaknak minősítettünk. Apámat az ügyvédi kamara nem vette vissza, figuráns, majd az erdészethél dolgozott. Megírta a maga „forsyte saga”-ját, de természetesen csak hosszú évek múlva lehet kiadni az érintettségek miatt.

A kitelepítést szerencsésen megúsztuk, de Esztergomban különben sem volt ez jellemző. Amikor 1956. november 3-án Mindszenty bíboros Esztergomba jött, apámat kérték meg, hogy mondjon köszöntő beszédet a bíboros érkezésére. Hát a beszéd miatt aztán sokat kapott!

Ahogy a beszéd befejező Mindszenty idézetét olvasom, ismerve az akkori körülményeket, nem is csodálkozom.

„Zúgnak a habok, de mi nem félünk, mert sziklán állunk. De mitől is félénk? A haláltól? Az én életem Jézus és meghalnom nyereség.”

Úgy érzem a hit meghatározó a család életében. Alapvetően irányadó a család mindennapi életében?

Minden családtagunk Isten féltő és hívő ember. Én magam a belvárosi egyházközség elnökségi tagja vagyok. A hit adott erőt a számos megpróbáltatás elviseléséhez, a barátok, az emberek közötti kapcsolatok építéséhez, az emberi segítségnyújtáshoz. Hitünk egymásban, egymás segítségében. Egykori polgármester ösöm székfoglaló beszédében foglalt gondolatai ma is érvényesek: félni az Istent, szeretni a hazát, teljesíteni a kötelességet.

(bölcsházy)

„Megismertük a szeretetet és hittünk benne” Tamási ifjú plébánosa doktorátusra készül

Apécsi egyházmegye egyik fiatal papja, Hegedűs János atya 2005 óta szolgálja Tamási, Regöly és Pári római katolikus közösségét. A Tolna megyei kisvárosban a Rozália kápolnában is rendszeresen ő mutatja be a szentmise áldozatot az ott összegyűlő népes hívősereg számára. A mindig derűs, 31 éves, hivatását fáradhatatlanul gyakorló krisztusi ember – nyugodtan mondhatjuk –, túlterhelt és nehéz papi szolgálata mellett egyházból, doktorátusra készül. Sokakban felmerül a kérdés, hogyan bírja, mikor végzi el a rá háruló tengernyi munkát?

Induljunk el a szülői háztól.

Szekszárdon születtem 1976-ban. Bár nem vallásos családban nevelkedtem, de szeretetteljes családi légkörben nőttem fel. Szüleim és nagyszüleim is igazi szeretettel, jószággal viseltek gondot öcsémre és rám. Ők igazi anonim keresztények voltak. Édesapám sajnos 14 éves koromban, fiatalon elhunyt. A keresztény hittel apai nagyanyám ismertetett meg, aki Zsámbékon élt. Az ő életében egyszerűségben megvalósuló hiteles tanúságtétel és a hely szelleme indítottak arra, hogy hittanra járjak és 12 évesen megkeresztelkedjek. Talán hivatásom gyökerét is itt kereshetjük.

A jézusi híváson kívül volt-e más olyan élmény is, amely segített abban, hogy végleg és visszavonhatatlanul Jézus mellé szegődjön?

Szülővárosomban 12 éves korom óta rendszeresen ministráltam. Már ekkor megfordult a fejemben a papi hivatás gondolata. Mivel hiteles

lelkipásztorok szolgáltak Szekszárdon, vonzóvá vált számomra a papi élet. Az általános iskola elvégzése után szinte már természetessé vált, hogy Szent Ferenc fiainak iskolájában, az esztergomi Szent Ferenc gimnáziumban tanultam tovább. Itt még erősödött bennem az elköteleződés Jézus ügye, Egyháza iránt. A Megfeszített és harmadnapra Feltámadott Mesterünk útjánál nincs jobb, egyenesebb út. Az érettségi bizonyítvánnyal a zsebemben jelentkeztem a Pécsi Szemináriumba. A végleges, immár visszavonhatatlan döntést csak a teológiai tanulmányok végén hoztam meg. Meg kell vallanom, sok töprengés, vívódás után kértem, hogy főpásztorom szenteljen pappá, talán ezért is mérhetetlen most az örömöm, hogy isteni Mesterünk oldalán a Hit, Remény, Szeretet ügyét szolgálhatom, miközben erre az útra másokat is elvezetek.

Van e példaképe?

Sok példaképem van, azt tartom, hogy minden jó szándékú hiteles ember, akit megismerem vagy akiről hallok, olvasok, példakép a számomra. Szeretek tanulni mások jó példájából. Ha meg kell említenem egy-két nagy egyéniséget, az első vitathatatlanul XXIII. János pápa, mert az Ő szellemiségét közvetve magam is nagyon sokra tartom az Egyház megújulását. A másik példakép számomra I. János Pál pápa, akinek biztató, erősítő mosolya mindig kísér. Alapvetően én is vidám természetű ember vagyok. Igyekszem tudatosan is mosolyogva fordulni az emberekhez, mert ahogy egy mondás tartja, „a mosoly nem kerül semmibe annak, aki adja, de mindennél többet ér annak, aki kapja”.

Újmisés alkalmából mit írt az ott kiosztott kepecskékre, megtalálva azt a szentírási gondolatot, amely élete, papi szolgálata vezérelvévé vált?

Újmisés jelmondatom Szent János levelének ez a mondata: „Megismertük a szeretetet és hittünk benne.” Úgy hiszem, ez a gondolat nagyon mélyen kifejezi, ami számomra az egész kereszténység vezérelve. Azóta sincs más vezérelvem, mint ez a mély gondolatot továbbra is előtérbe állítani, erőt meríteni belőle, és megélni a mindennapokban.

Miért vállalta a továbbtanulást, és éppen egyházból, tudni való, hogy ez a legnehezebb stúdium?

A tudomány iránti vonzódásom, lelkesedésem már a középiskolai képzés során kialakult. A teológiai képzés során is igyekeztem nem csupán átmenni egy-egy vizsgán, hanem a szent tudományokban való elmélyülésre törekedtem. A teológián kívül kezdettől fogva a történelem és a jog az, ami érdekelt, így az egyházból is alighanem azért választottam, mert határterület a teológia és a jogtudomány között.

János atya, olvasóink is bizonyára kíváncsiak, hogy miről írja szakdolgozatát és hol?

Az elváltak és újraházasodottak szentségeihez való járulásának kérdését választottam dolgozatom témájául. Ez még egyelőre az én felvetésem, még el kell hogy fogadjon a témavezető professzor is. A válságba jutott házasságok, illetve a már meglévő szentségi kötelékhez az új, bizonytalan kapcsolat sok kockázattal jár, és szentségek nélkül jól emberül alig-alig viselhető. Amiért ez az általam választott, lényegében súlyos egyházból való probléma engem nagyon érdekel, annak oka egyszerű: ez a kérdéskör igen sok hívő keresztény életét mélyen érinti, s rajtuk szent kötelességünk segíteni.

Szerkesztőtársaim és az olvasók nevében János atya életére és szolgálatára a Jóisten áldását kérjük, és ígérjük, hogy tudományos munkájának eredményéről idővel számot adunk.

Kovács János

A telefonban fiatalos, vidám hangon válaszolt, amikor az interjút megbeszéltük. Zuglói lakásában valóságos mesebarlangba kerültem. Az előszobában rafiából, kőcből, spárgából sodort bábuk, és különböző fantáziafigurák lógtak. Megtudtam, a természetes anyag az ötletek megvalósítására a legalkalmasabb. A hall és a szoba az elmúlt évtizedek sok-sok emlékével zsúfolva várja a gyerekeket és az „ezüstoffjú óvodáspajtásokat”. A szoba közepén a nagy franciaágy, rajta a beszélgetéshez kikészített képek, és bábuk várakoztak. Ahogy Teréz kezére húzta, megelevenedtek, megszólaltak, és néhány percre gyerekek képzelhettem magam. Majd büszkén mutatta, az ősszel, 90. születésnapjára barátai által, a Bajor Gizi Színész Múzeumban rendezett meglepetés partin készült fotókat.

Ugorjunk vissza a történelemben közel egy évszázadot, hogy megismerhessük, honnan indult, ez a környezetből is látható sokszínű életpálya?

Esztergomban, római katolikus városban születtem, rokonaim papok és tanárok voltak. Művelt, toleráns, szüleim hamar felfedezték sokirányú érdeklődésemet és tehetségemet. Az ének mellett szavaltam, darabokban játszottam, szobráztkodtam és festettem. Első bábos élményemet a városunk bábjátékos betlehemétől, és nagy családnak Anna napon rendezett árnyjátékos előadásain kaptam. Tanítóképzőt a Szt. Mári Szent Vince nővérek zárdájában végeztem. Utána a Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola előkészítőjén Aba Novák Vilmos tanácsára, Benkhard Ágoston osztályán végeztem a főiskola festő szakát. A háború alatt egy súlyos megfázás miatt egy időre megnémultam, így énekelni többé nem tudtam. A bombázások miatt megszűnt a római ösztöndíjam lehetősége. Magamba csuklottam, „most meghaltam”, mert úgy éreztem festői pályámnak is vége szakadt.

Nehéz időszak lehetett, milyen munkához jutott?

Vidéki létemre keresethez kellett jutnom, a Magyar Filmirodába kerültem, grafikus, tervező és ren-

Séd Teréz

képzőművész, művészeti nevelő

A kiüresített szeretetnél, többet ér az emberiség: a segítő szeretet

dezői feladatokkal bíztak meg, reklámfilmeket készítettünk, vidékre is jártam, és az egész ostromot ott éltem át. A Filmirodát bombatalálatt érte, és mivel konzorciumban volt a Magyar Rádióval, Ortutay Gyula áthívott, az Irodalmi osztályra. „Vak mozinak” hívtuk, mert a hangok között árnyalati különbséget kellett tenni, zenei hallásom segített ebben. Majd a Gyerekrádió rendezője lettem, itt közvetlen kapcsolatba kerültem Kodály Zoltánnal, aki rendszeresen hallgatta az óvodások műsorát. Éveztem a munkát, szerettem ott lenni. 1950-ben váratlanul „létszámcsoökkentés és átszervezés” címén tizünket elküldtek.

Akkor ez volt élete második nehéz korszaka!

Minden nélkül maradtam! Tíz évig státusz nélküli megbízásokat végeztem az Úttörő és Néphadserg Színházaknál, Filmgyárban, majd a Népművészeti Intézetben, illetve utódjában a Népművelési Intézetben. 1953-ban kerültem munkatársi kapcsolatba Németh Antal rendezővel, akit régóta ismertem. Feltette a kérdést, mivel szeretnék foglalkozni: emberszínházzal, vagy bábszínházzal? Gondolkodás nélkül válaszoltam, mivel képzőművész vagyok, a bábjáték anyaggal kapcsolatos művészet, mint – „mozgó képzőművészet” – így azt választottam! Nemcsak a „vízfű” fővárosban szerveztük a bábszakköröket, a „testet”, vagyis a vidéket sem hanyagoltuk el. Ekkor már kétezer bábszakkör működött, jártam az országot, és a Bábművészek Nemzetközi Szövetségével is felvettük a kapcsolatot. Tanfolyamokat vezettem. Előadások szünetében a bábkészítések szokását is kialakítottuk. Játsszóházak szervezése és elterjesztése intézetünk kiemelt programja volt. Pedagógiai bábjáték során a gyerekekkel együtt készítettünk bábukat, mindig nagy súlyt helyeztem a kreativitásra és a játékosagra. Ez az ötvenes-hatvanas években még nem volt olyan egyértelmű. Gyerekkorom élményeiből táplálkoztam, a saját magam készítette, alkotta csutkababa vagy rongybaba értékesebb volt, mint a boltban vett, amelyet öccseim előbb-utóbb szétszedtek. Lélektani tanfolyam-

kat tartottam. Megalkottam Micsót, a kisleányt, akivel mindig történik valami, és a gyerekek azonosulni tudnak vele. Itt Zuglóban a Zoborhegy téri Regnum Marianum templom- és közösségi házban egy fiatal pap ismerősömmel bibliai történeteket dramatizáltunk bábos eszközökkel. Játsszótársaink halmozottan sérült gyerekek voltak.

Most is tart kapcsolatot bábosokkal?

Régi tanítványaim rendszeresen látogatnak, megmutatják újonnan készült bábuikat, és kikérik tanácsomat. Minden évben kapok meghívót a Nemzetközi Betlehemes

Találkozóra, oda is el szoktam menni. Idén februárban tartották 15. alkalommal „A templomi bábjátékos találkozót” Soroksáron, a Fatimai Szűzanya Templomban. Az egésznapos rendezvény az ökumenéjegyében zajlott. Oszlopos Simeon a bábosok védőszentje, a legenda szerint az öt gúnyoló, értetlen tömeghez fordulva ruhaujjából rög-tönzött bábút, ezzel felkeltette a közönyt, ezzel felkeltette a közönyt a földi dolgokról, Krisztus tanításai felé irányította.

A hosszúra nyúlt beszélgetés után hazafelé arra gondoltam, lesz-e elég hely a lapban a sok információ részletes leírására. Séd Teréz színdarabok számára kosztümöket tervezett a Vígszínháznak, Szegednek és a Kecskeméti Katona József színháznak, ahol művészeti titkárnak volt. Többi munkahelyén is lelkesen és odaadással dolgozott. Nemzetközi Bábművészeti Szövetség tiszteletbeli dísztagja, és kitüntették Csokonai alkotói díjjal. Ma már otthonából figyeli az élet alakulását. TV-ben és rádióban szívesebben hallgatja a testvér egyhá-

zak műsorát, mivel a római katolikus vallást jobban ismeri. Az emberiséget tartja alapvető feladatának. Milyen kár, hogy mosolygós arcú bábu, kosarában alszanak, és helyette a magyar gyerekek rémfilmeket, durva jeleneteket néznek a TV-adásokban, passzívan, ülnek, ahelyett, hogy gondolataik szárnyra kelne.

Németh Andrea

Csík-somlyói kegytemplom és a pilisszántói Boldogasszony kápolna pünkösdi miséje

A keresztény nemzet összetartozásának évszázados történelmi zarándokhelyén, Csík-somlyón május 10-én szombaton, 12 óra 30 perckor, a Somlyó hegy nyergében misét mutat be Főtisztelendő Schönberger Jenő szatmári megyés püspök. A keresztaljak sora népesíti be ilyenkor a hegyoldalt, ahol a Szűzanya oltalma alatt együtt imádkozik itt a román a magyarral, közös Istenünkhöz.

Vágyaink ellenében... tudnak elzarándokolni Magyarországra Csík-somlyóra. Ezért itt a Pilis hegy oldalában,

a pilisszántói Boldogasszony kegyelmével, a csík-somlyói misével egy időben, szintén misét tartunk. Az idő eltolódás miatt, az itteni idő szerint 11 óra 30 perckor. A szántói misét Hofher József jezsuita atya mutatja be.

Hasonlóan a csík-somlyóihoz, az itteni keresztaljak is a kápolnához vezető ösvényen érkeznek a misére imával, énekléssel, ahol a Szűzanya oltalma alatt együtt imádkozik itt a szlovák, szerb, sváb és cigány a magyarral, közös Istenünkhöz.

A két mise bevezetéseként a misét bemutató pap üdvözlöi egymás miséhallgató közösséget. Így rövidül meg a 700 kilométer távolság, ölelésnyi közelségre, így alkotunk szellemi hidat, lelki kapcsolatot erdélyi testvéreinkkel, így fog kezét egymással Kárpát-medence két szent hegye, a Hargita és a Pilis. Ezen a misén szivárvány ível át Kárpát-medencén, melynek egyik lábát a csík-somlyói Babba Mária kegytemplomában, a másik lábát a szántói Boldogasszony kápolnában támasztja meg. Így duplázódik meg, közös imáink által, a két azonos lelki tartalmú keresztény zarándokhely nemzet egyesítő ereje.

(Pilisszántó 2008 Pilisszántóért Egyesület
Tel: 30/2685953)

Szőnyi József

Biblia éve – 2008

Beszélgetés a Bibliáról

Dr. Bábel Balázs

kalocsa–kecskeméti érsekkel

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia – a protestáns testvérekkel közösen – a 2008-as évet a Biblia évének hirdette meg. Erre az alkalomra az MKPK körlevelet adott ki, amelyet újév napján felolvastak a templomokban. Európában a legtöbb példányban és a leggyakrabban kiadott, legtöbb nyelvre lefordított könyv a Biblia. A könyvek könyve. A Biblia a Szentlélektől sugalmazott mű, életet adó forrás. Egy 73 könyvből álló könyvtár, amely egyetlen kötetben elfér. A legfontosabb, legismertebb és legolvasottabb könyv a világon, mert Isten szavát közvetíti. Az Ószövetség 46, az Újszövetség 27 könyvet tartalmaz.

Milyen könyv a Biblia?

A Biblia-évben remélhetőleg az egész magyar kereszténység maga elé teszi az Úr szavát, a Szentírást, a megszokottnál is nagyobb tisztelettel olvassa és életére abból útmutatást keres. Egy interjú kerete nem ad arra lehetőséget, hogy a Bibliáról alapos ismereteket adjak.

A Biblia vallásos könyv, az Isten vonalvezetését, gondviselését kifejtő könyv. A Kinyilatkoztatást közlő könyv. Végül is a megváltásunk bemutató könyv. Ugyanakkor azt mondjuk róla, hogy nem az égből pottyant. Tehát nem olyan, aminek csak isteni eredete lenne. Szent Jeromos mondja azt, hogy a Szentírás az a könyv, amelyben ott rejtőzik az Ószövetségben az Újszövetség, és az Ószövetség az Újszövetséggel válik érthetővé az emberek számára. Éppen ezért nem dobhatjuk el az Ószövetséget. Sokan azt mondják: ugyan, hagyjuk már. Nem lehet, mert magyarázhatatlan és érthetetlen nélküle az Újszövetség. A Szentírás az a könyv, amelyik mindig elnyeri az időszerűségét és időszerűsíthetőségét. Maga Jézus mondta: „Ég és föld elmúlnak, de az én igém el nem múlnak.” Hány könyvet adtak ki azzal a szándékkal az emberek, hogy na majd azt elolvassák az emberek, és örökre emlékezetes marad. És nem lett azzá.

A Szentírást magyarázni is kell. Ki magyarázza?

Az Egyház, tehát a Katolikus Egyház magyarázza, amelyik megőrizte, amelyiknek van tanítóhivatala, és lábjegyzeteiben odafűzi azokat a gondolatot, amiket a Szentíró értett rajta. Ha valaki most akar a Biblia-évben ismerkedni a Szentírással, – sohasem késő – akkor ne előlről kezdje, a Teremtés könyvével, hanem kezdje az evangéliumokkal. Azután az apostolok cselekedeteivel, és ezt követően menjen vissza az Ószövetséghez. Akkor mindjárt érthetőbbé válik számára.

A magyarázatnak lehet többféle fajtája is. Van például betű szerinti értelme egy-egy szentírási résznek. Amikor azt mondja a Szentírás, hogy Jézus a 40. napon fölment a mennybe föl-támadása után: ezt betű szerinti értelemben kell venni, és nem lehet azt mondani: a 39. vagy a 41. napon. A 40. napon történt.

Van azután allegorikus értelme, amikor egy-egy szövegben nem csak azt látjuk meg, ami ott szó szerint van, hanem annak egy másik, mélyebb, lelki értelmet adunk. Ennek volt nagy mestere Origenes, az Ősegyháznak kiváló szentírási ismerője.

Mit üzen érsek úr az olvasóknak?

Azt üzenem a kedves testvéreknek, hogy olvassák a Szentírást. Addig ne hagyják abba, amíg egy olyan gondolatra nem találják, amit úgy éreznek: ez éppen nekem szól, és próbálják ezt megvalósítani. Az a gondolat váljék továbbra is teljessé, hogy én nem egy könyvnek a bölcsességét, valami füveskönyvet veszek a kezembe – ami lehet nagyon szép és jó –, hanem maga az Isten Szava irányít el. Behatol az ember lelkébe, megszólítja és utána elgondolkodásra, ha kell, a bűnbocsánatra indítja: térj vissza az Úrhoz, a te Istenedhez, hiszen bűnöd miatt fordultál el tőle. Amikor megfogadom, akkor to-

vább visz ez az isteni szó: menj, és most már tedd a jót. Az Isten és emberszeretet erőit gyakorold. Ha ezen az úton mégy, jó úton jársz. Így a Biblia létté válik benned. A Bibliát azzal a hittel kell olvasni, hogy maga az Úr Jézus szólít meg bennünket.

A Biblia évére készült egy plakát.

Nem örülök ennek a Biblia-plakátnak. Nem kifejező, amit kitettünk. Ha rám bízta volna a plakát elkészítését, egy olyan formátumot adtam volna, hogy: nagy városnak forgatagában áll egy ember útkönyvvel vagy egy Bibliával, és nem tudja, hová menjen! Nézegeti a térképet, nézegeti az utcákat. – Odaírtam volna: A Biblia az a könyv, amely utat mutat az életre, és elvezet az Istenhez. Ez a lényege. Így forgassuk a Szentírást mindennapjainkban azzal a nagy reménnyel és hittel, hogy az a szeretet, amit itt megvalósítottunk, beteljesedik Istennél, az örök szeretet forrásánál.

Kérem, idézzon fel egy személyes emléket, amely a katonasága idején történt.

Bevonulásom után az első alkalommal, amikor hazamehettem szabadságra már nagyon ki voltam éhezve arra, hogy a Szentírást olvashassam, ugyanis a laktanyában nem tarthattunk Bibliát. Talán mondanom sem kell, hogy akkori idők katonasága a papnövendékek számára kemény megpróbáltatást jelentett. Jómagam is büntetett előéletűek között voltam egyedüli kispapként. Amikor kinyitottam a Szentírást, ezen akadt meg a szemem: „Az apostolok erőt öntöttek a tanítványok lelkébe, buzdították őket, hogy tartsanak ki a hitben, mert sok viszontagságon át kell bemennünk az Isten országába.”

Érsek úr püspöki jelmondata PRO REGNO DEI, az Isten országáért.

Az Isten országa a Biblia vezérlőgondolata, amely összeköti az Ó- és Újszövetséget, elkezdődött, és halad a beteljesedés felé, és mi annak tagjai lehetünk.

Az Isten országa a legkedvesebb evangéliumi gondolatok közé tartozik számomra. Amikor egy ifjú pap jelmondatot választ, abban már benne van az a belső irányultság, ami őt vezetni fogja, ami kedves számára. Akkor Máté evangéliumából azt a mondatot vettem ki: „Keressétek elsősorban Isten országát és az ő igazságát.” Amikor bármiféle kételyem volt, akár a tettek területén, akár egy-egy megnyilatkozásban, oda mértem magam ahhoz, hogy vajon ez az Isten országát építi-e, amit most én teszek.

Innen adódott, hogy amikor kilenc évvel ez előtt püspökké kineveztek, akkor ezt a biblikus gondolatot, idézetet jelmondattá tettem, hiszen a püspököknek is kell valamit választani. Pro regno Dei! Az Isten Országáért. Minden cseleke-

detemet, fáradságomat, kudarcomat, küzdelmemet ezért ajánljam.

Az Isten országáról szólva elmondhatjuk, hogy az ezegéták sok bibliai kérdésben eltérnek egymástól, de abban nem, hogy a Biblia alapgondolata az üdvösséget hozó Isten országa. Ez a gondolat vezetőeszméje az egész Szentírásnak.

Minden áldozatot vállalni kell érte, mert Isten országának páratlan értéke van. Az elásott kincset találó ember is eladja mindenét, hogy a földet megvehesse. A kereskedő is, hogy az igazgyöngy az övé lehessen. Ez azt jelenti, hogy Isten országának ügye a legfontosabb az ember életében, és aki képes rá, az Isten országáért a legértékesebb emberi kapcsolatról, a házasságról is mondjon le. A cölibátusnak legalapvetőbb megindoklása – Isten országáért – ebben rejlik. A mai szekularizált világban, az egyházban élők is csupán egyházi parancsot látnak benne, amit

esetleg meg is lehet változtatni. A bukások és elesések ellenére is mindig fel kell, hogy ragyogjon ez az eszmény az erre vállalkozó emberek életében.

Az elásott kincs és igazgyöngy nem személytelen érték, hanem a Szentháromságos Isten ismerete és szerető közössége. Aki megértette, hogy az ember az Isten országával mindent megkap, és hogy Isten országa mellett már semmi több nem kérhető, az meg fogja érteni, hogy ennek az örömhírnek a következménye az életvitel gyökeres megfordítása, a megtérés. A megtéréssel fokozatosan Isten uralma érvényesül az ember lelkében, szeretetében megtisztul, s halad a beteljesedés felé.

Szilágyi Ferenc

Gyerekevelés a Biblia alapján

Nemrégiben egy ismerősöm azt a kijelentést tette, minek a gyerek fejét olyan messsével tömni, mint a Mikulás, Káin és Ábel története, majd ha nagy lesz választhatja a vallásosságát, kis korban úgy sem tudja a gyerek mi a jó, a helyes viselkedés. Ez tévedés. A gyerek ösztönösen ráérez, mikor tesz rosszat, még akkor is, ha erre nem tanítják. Ha pedig nem tudná mi a helyes, éppen azért kellene rá megtanítani. Ha úgy gondolják sokan, minek a gyereket megterhelni viselkedési szabályokkal, akkor talán azt se tanítsuk meg neki, hogy ne nyúljon a forró kályhához, vagy a zsilett pengéhez. Majd ha nagy lesz, rájön magától is.

Minden ember úgy születik, hogy a lelkiismerete bele van kódolva. A lelkiismeretet azonban fejleszteni kell, hogy a jó készségekből érények szülessenek. A jó erkölcs kialakításában segítségünkre van a vallás. Ha a szülők hívők, életmódjukkal már példát mutatnak a gyerekeknek. Például a napi élet gondjainak evangéliumi megoldásával, türelmes beszéddel, becsületes munkával, a szabadidő helyes felhasználásával, a családi ünnepek liturgikus megtartásával. A gyerek a család által sajátítja el, hogyan kell viselkedni.

A kommunizmusban gyerekeink az óvodában nem beszélhettek Szent Miklósról, csak Télapóról. A karácsony nem Jézusról, hanem fenyő ünnepről szólt. El kellett titkolni, ha a gyermek elsőáldozónak készült. A gyermek nehezen érti meg, hogy a hallgatás a jóról nem hazugság. Nem tudta a gyermek megtapasztalni, hogy Jézus követése reális lehetőség. A kisgyereket akkor kell megismertetni először a templommal, amikor nincs mise, hogy a hívők áhitatát ne za-

varja, és tudatosítsa magában, hogyan kell majd viselkednie mise alatt. A szülő életében hamar elszáll az a 10-15 év, ami alatt a gyereke kamasz lesz, dacos, engedetlen. Fontos, hogy amikor a gyerek leválik a családról, középiskolába megy, kollégiumba költözik, akkor is élő kapcsolatunk legyen vele. Bizalmat kell sugározni, bármilyen gond is van a gyerekekkel. Érezze, hogy a szülők szeretik őt. Szerencsés, ha a problémákat meg tudjuk azzal előzni, hogy keresztény társaságban, baráti körben jó helyen tudjuk. Ha sikerült a szülőnek átadni az élő hitet a gyereke számára, akkor a vallásos válasz az élet kérdéseire, a gyerek saját álláspontjává válik. A szülőnek bíznia kell abban, hogy a nevelése gyümölcsöt hoz. Igazából nem magának neveli, hanem Istennek adja vissza a gyereket.

Kamaszkorban könnyen lemorzsolódik a gyerek az egyháztól, talán könnyebben, mint más életszakaszban, hiszen ilyenkor fedezi fel a világot, csábítják a lehetőségek. A gyónás még nehezebb, mint egyébként, mert a kisgyerekes bűnöket már elhagyta, felnőtt problémáit esetleg szégyelli, nem tudja kifejezni. A gyereket tudat alatt már formálja a család a hitre. A hit Isten ajándéka nem a szüleitől öröklő, de a család rávezetheti a hit útjára. Az evangéliumban is találunk szülői eszményképeket. Az egyik ilyen Jairus zsinagógai előljáró, akinek a lánya meghalt. Elkeseredésében és kétségbeesésében egy vándorprédikátorhoz, egy csodadoktorhoz fordul. Ez a vándorpróféta pedig nem volt más, mint Jézus. Bizony a büszke, kritikus farizeusok felforgatót láttak Jézusban, aki a hagyományait lerombolja. Jairus mégis bízott benne. A bizalomnak pedig meglett az eredmé-

nye, a lánya feltámadt. A másik példa Cirenei Simon, akit kényszerítettek a római légiósok, hogy vigye Jézus keresztjét. Más nem is említ róla az evangélium, csak hogy volt két fia, Alexander és Rufus. Cirenei Simon nem volt kezdetől fogva Jézus követője, nem hallgatta a prédikációkat, a keresztfá alatt sem állhatott, mert a Golgotára érve katonák elzavarták. Nem tudjuk, hogy mesélt-e a fiainak a történekről, vagy csak a viselkedésével adta át a hitet. Annyit tudunk csak az őskeresztény hagyományból, hogy a fiai Rómában a keresztény közösség oszlopai voltak. Simon tehát jól nevelte gyermekeit.

Ha a gyereket elfogadják ő is szeretettel, jótetttel tud elfogadni másokat. Ez kiskorban különösen akkor nyilvánul meg, ha már az óvodás korban megtapasztalja, hogy segítenie kell és segíteni képes mondjuk a mozgássérült társán. Örömmel hordja a mozgásképtelen társának a játékokat, ételt, színes ceruzát. Áldozatot hoz a társáért, Jézus nevében. Ezáltal lesz Jézus az életében reális személy, nem pedig egy mesehős. A gyerekekkel ugyanakkor éreztetni kell, hogy Jézus akkor is szereti, ha nem mindig viselkedik helyesen. Jézus mindig kész megbocsátani. Tudnia kell, hogy a jó, akkor is az, ha nem jutalmazza érte.

A gyerek ragaszkodik a szülőhöz, ha az tekintély a szemében és szeretettel közeledik felé. A szeretett személy véleményét átveszi, meg akar neki felelni. Bizalommal van szülei iránt, és egyszer csak megérzi, hogy Isten felé is ilyen bizalommal lehet, mindig szólhat hozzá, találkozhat vele a templomban, a misében. Rájön, hogy Isten akkor is a javunkat akarja, ha parancsol vagy tilt, pl. a tízparancsolatban. Bizony, ezt a felnőtteknek is szem előtt kell tartani, hogy ne felejtsek el és eszerint alakítsák életüket, a mindennapjaikat.

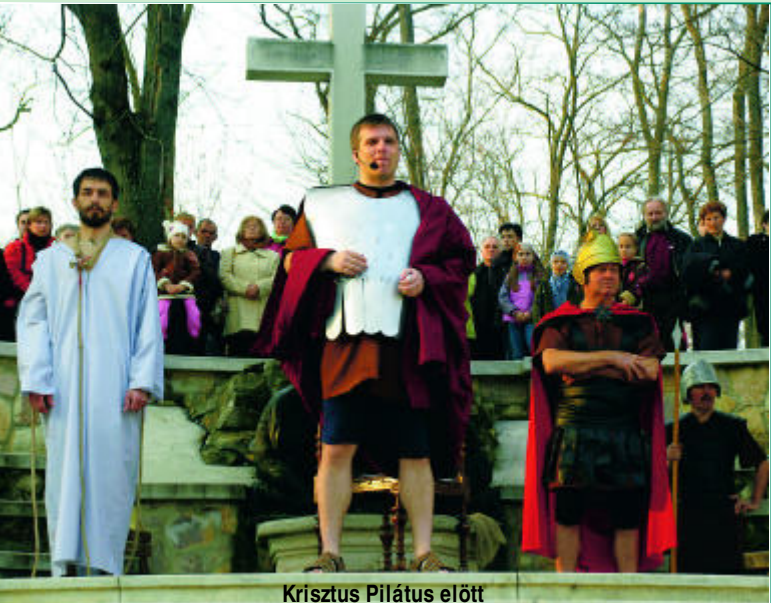
Papp Nóra

Hamis tanúk, akiket a zsidó tanács bérelt föl

Krisztus Heródes előtt

Krisztus Pilátus előtt

Jézust megostorozták

Cirenei Simon segíti Jézusnak a keresztet vinni

Veronika kendőt nyújt Jézusnak

Barabás a római katonák körében

Jézus ruhájára sorsot vetnek

Besnyői Passió

Szabó Csilla hitvallása:

Valami mindig szép lesz

Óvónőként kezdted a pályádat. Ez gyermekkori álmaid között szerepelt?

Végül is igen, ilyesmi szerettem volna lenni, mi más akar lenni egy kislány? Óvónő, tanító néni, fodrász, énekes. Nekem meg sem fordult a fejemben, hogy énekes legyek. Óvónő szerettem volna lenni, később ápolónő, hogy a gyengébbeket ápoljam. Ez most mind összeállt az én életemben. Kicsit ápolónő vagyok, kicsit óvónő és énekes is, mert a kórházban ez a három foglalkozás egy hivatássá olvadt össze.

Az ember életében meghatározó a gyermekkor, a család. Milyen gyermek voltál?

Ezt a gyerekes lelkületet a szülői házból, és főképp az édesapámtól örököltem, aki bohém ember volt, úgy szeretett mindent, ahogy van, egész nap fütyörészett, a garázsban matatott, autókat javított, jöttek-mentek nálunk az emberek. Az anyu volt a keményebb hozzám, két bátyám van, és anyu úgy gondolta, hogy egy kislányt sok mindenre meg kell tanítani. Ennek a mai napig nagyon örülök, mert azokat a praktikus dolgokat, amik most megkönnyítik az életemet, tőle tanultam. Az én gyerekkorom egy csoda dolog volt, mert az anyu felismerte ezt a tehetségemet, hogy egész nap énekelek, kint futkosunk a réten, bámulom a madarakat, hogy én elvagyok a világban, és zenei általános iskolába íratott be, hangszereket tanulni, hegedülni, furulyázni. Keményen ragaszkodott hozzá, hogy ta-

nuljak zenét. Mind a kettőjüknek szép hangjuk volt. Anyunak a szomszéd operaénekes könyörgött, hogy hadd taníttassa énekelni, de anyu nemet mondott. Érdekes, hogy az én sorsom is hasonló. Én sem tanultam énekelni senkitől, hanem a lelkemből, kettejük lelkéből adódott, és valószínűleg ezért nem leszek soha nagy sztár, mert nem vagyok hajlandó elfogadni, hogy az éneklést profin kell művelni, mert szerintem lélekből kell. Ha az ember megszakad és belehal a színpadon, akkor úgy. Ezt technikával nem lehet.

A hivatásom is a lélek és az ének gyógyító erejéről szól. Én egyébként nagyon beteges gyerek voltam. Négy-öt éves koromig asztmával végigjártuk az összes kórházat anyukámmal. Volt, ahol lemondtak rólam, és lefogyva, karikás szemmel, asztmás fuldokló rohamokkal küldtek haza. Otthon a kiságyban fekvé, hintázva, dudorászva kezdtem el gyógyulni, reggeltől estig énekeltem. Anyu szerint kigyógyítottam magamat az énekléssel, és azóta nem is nagyon voltam beteg.

A gyerekek mindig közel álltak hozzád. Láttalak fellépni Halász Judittal, a Bojtorján együttesel. Ezek a műsorok többnyire gyermekeknek szóltak. A gyerekszeretet az óvónőiségből is alakul.

Igen, ez nálam nagyon egyszerű dolog. Valójában én nem tudtam felnőni, a lelkem gyermek maradt, de a napi fontos dolgokhoz fel tudok nőni. A gyermeki tisztaság, őszinteség fon-

Három éves korában

tos, én őszinte embernek tartom magam, amiből nagyon sok bajom is van, mégis sokkal jobban megéri gyermeklelkűnek lenni, mint egész életemben boldogtalannak lenni. Talán az alkatom, a külsőm is ezt sugározza, hogy a gyerekek engem nagyon hamar elfogadnak, mert számukra én egy gyerekarcsú lény vagyok, ráadásul egy ki-

csit gyermeki hanggal megáldva. Ilyennek szü-
lettem, ezzel kell okosan élnem, gazdálkodnom.

Régen a kórházakban apácák dolgoztak, nem kel-
lett sietniük a családjukhoz, az volt nekik a legfonto-
sabb, hogy a betegek meggyógyuljanak. A dolgok
más irányba mentek az utóbbi időkben. Gondolom,
egyetértés az azzal, hogy most is jó lenne, ha ott len-
nének ezek a betegápoló szerzetesnővérek.

Jó, hogy megemlítetted, tényleg jó lenne. A
lelki gyógyulás az első, az segíti a testi gyógyu-
lást is. Erre ma már nincsenek emberek. Néhány
kedvesebb nővérke rápillant, odabiccent a gyere-
keknek kedvesen, de ez azért nem elég. Ezért en-

István a király c. darabban

gedik meg a kórházban a szülőknek, hogy akár
egész nap a gyerek mellett legyenek. De ez né-
ha hátrányos is lehet. Vannak szülők, akik a bu-
ta aggodalmukkal rossz irányba terelik a gyere-
keket. Szerencsére én ezt a feladatot elláthatom,
felelősséggel, akár szigorúan, kedvesen is, na-
gyon jól közreműködöm a felnőttekkel a gyere-
kek érdekében. De irgalmas dolog lenne, ha
visszaállítanák az apácarendi gyógyítást.

**Tudsz róla, hogy valaki hasonló módon csinálja,
amit te, vagy ez egy egyedülálló vállalkozás?**

Nem tudok róla, hogy hivatásszerűen ezt
művel valaki. Vannak ugyan látogatók, akik be-
mennek a gyerekeknek időnként zenélni, zene-
karok kis műsorokkal, de ez nem ugyanaz, mint
egy gyerek ágya mellett összebarkácsolni és
egész lényemmel odaadni magamat. Elég mor-
bid lenne, ha egy zenetanárnő, aki tud gitározni,
bemenne és énekelne a gyerekeknek, mert a
gyerekek roppant kegyetlen kritikusok, és eset-

leg kirobban belőlük a nevetés, ha valaki tanító-
san elkezd énekelni, vagy merevség sugárzik a
lényéből. A gyerekeknek nem mindegy hogyan
nézünk, hogyan köszönünk. Van, hogy egy
gyermek rossz hangulatban van, nem szeretné,
hogy gitározzak neki, ilyenkor megértően bólin-
tok és azt mondom, hogy visszajövök holnap.
Nem lehet rájuk törni, hogy én most énekelek
neked tudományosan.

**El tudom képzelni milyen boldogság, amikor egy
gyerek felébred a kómából. Azt hogyan éled meg lel-
kileg, amikor meghal egy gyermek?**

Többször volt olyan, hogy elveszítettünk va-
lakit, akihez nagyon közel kerültem,
főleg nagyobb gyerekekkel volt ilyen
kapcsolatom. Akkor a főorvos azt
mondta, hogy én végül is a gyermek
utolsó pillanatáig boldogságot
okoztam. Amikor már nagyon rossz-
szul volt, és a nővérek azt mondták,
hogy ne menjek be énekelni, akkor
én mégis bementem, és bólogatás-
sal, egy apró pillantással jelezte,
hogy játszak-e még valamit, szóljon
a zene, vagy hogy beszéljek-e hozzá.
A szülei is hálásak voltak, mert tud-
ták, hogy boldogsággal ment át a
túlvilágra és nem kínok, szenvedé-
sek közepette. Hogy élem meg az
örömet, amikor egy gyermek fölé-
bred a kómából, vagy mélykómában
lévő balesetes gyermekeknél gitáro-
zom, és amikor pár nap múlva felé-
bred, azt kérdezi, hogy hol van az a
néni, aki itt gitározott. Volt ilyen is, a
mai napig jó kapcsolatom van ezzel
a kislíúval, aki az angyalokat is látja
és tud róluk. Én ezt természetes mó-
don élem meg. Nincs más út az em-
berekhez, mint a lélek. Ha a szoba
mélységes csöndjében sikerül rá-
rezdülnöm a gyerek lelkére, egyéniségére, el-
képzelem, hogy milyen lehet, amikor ébren van,
akkor létrejön vele a kapcsolat. Ez kegyelmi pil-
lanat, amikor akarattal, vagy ajándékképpen si-
kerül kapcsolatot teremtenem a lelkével. Ezen az
úton a második eszköz a zene, az első eszköz én
magam vagyok, hogy tudok-e vele kapcsolatot
teremteni. Szerintem erre születni kell.

Családcentrikus vagy?

Fegyelmezett ember vagyok, aki szerintem
jól ellátja a családját. Szeretek itthon tevékeny-
kedni, főzni. Hagyom élni a családomat, a lelkü-
ket szabadon szárnyalni. Nem uralom, úgy mint
egy központi lény, akinél összefutnak a szálak.
Bár a lelki dolgok nálam futnak össze, a gyere-
kek lelkét én ápolgatom. Nagyon szeretek egye-
dül is lenni, sokat vagyok itthon a szabad mun-
ka miatt. Akár remeteként is el tudnám képzelni
az életemet. A család jó élettér ahhoz, hogy mű-
ködni tudjunk ebben a társadalomban.

**Hívó ember vagy, mert hit nélkül ezt a munkát
nem lehetne csinálni. Szeretném, hogyha ezt kifejte-
néd.**

Élni sem lehet hit nélkül. Csak néhány évvel
ezelőtt lettem aktívabb hívó ember a Lehel téri
plébános atya hatására. Nem a prédikációi, ha-
nem mint ember hatott rám. Nem akarom a val-
lást emberhez kötni, nem bálványokat imádunk.
Már régen el volt rejtve ez a mag a lelkembe,
gyerekkorom óta, bár 28-30 éves koromig so-
sem jártam templomba, és most is ritkán járok.
Nagyon mélyen megélem a napokat, pillanato-
kat, sokszor meditálok, és esténként mindig
megköszönöm azt a napot, amit kaptam a Jói-
stentől, mert egy felsőbb hatalmasabb erő irá-
nyítja a sorsunkat. Én egy rendetlen, csapongó
ember vagyok, akinek a művész létéhez szüksé-
gesek ezek a gondolatok, nagy lánggal égni
vagy néha leereszteni. Valami mégis irányít en-
gem, szerintem ez Istennek a műve. Én ezt elfo-
gadom, magamévá teszem. Ez az őszinte vá-
laszom.

Lélekápoló: nagyon szép ez a meghatározás.

A lélekápolás hivatássá vált az életemben.
Kicsit ápolónő voltam a kórházban, de a lelkek-
kel foglalkoztam. A férjem, Kemény Győző
mondta ezt a szót, hogy lélekápoló, és azóta
rámragadt. Ez teljesen kifejezi amit csinállok,
mert nem gyógyítom, csak ápolgatom a lelket,
addig a pár percig, amíg ott vagyok. Ez egy na-
gyon jó kis szó, szeretem. A magyar nyelv kü-
lönben is zseniális, ilyen szavakat lehet alkotni.

**Mennyire fontos a Honfoglalás című dal az éle-
tedben? Ez egy másik éned?**

Ez a dal nagyon fontos lett az életemben.
Amikor a stúdióban felénekeltek, már akkor is
éreztem, hogy nagyon-nagyon szép, de még fo-
galmunk sem volt, hogy milyen utat jár majd be.
A Testnevelési Egyetemen Orbán Viktor beszéde
után az volt a kívánságom, hogy el szeretnék
menni a Kossuth térre ezt a dalt elénekelni. Ez
az égből jött, ezt éreztem és 2002. április 13-án
meg is valósult. Szívszorogtatva, gombóccal a
torkunkban énekeltek el másfélmillió ember
előtt, zászlók lobogása közepette, nagyon-na-
gyon lélekemelő volt. A szomorúságban voltunk
együtt, gyönyörű csoda történt. Tehát ez a dal
fontos az életemben, mindig is az lesz.

**„Valami mindig szép lesz” címmel évek óta ké-
szül egy lemezed. Sok mindenre utal ez a cím.**

Főleg arra, hogy néhány évvel ezelőtt ke-
zembe került Leszkay András Moha bácsi meséi
című könyve. Amikor elolvastam, azt mondtam,
hogy ez a világ legjobb mesekönyve. Ha valaki-
nek ez az egy könyve lenne a könyvespolcán,
mindent megkap belőle. Volt egy ilyen című
mese ebben a könyvben, hogy Valami mindig
szép, és ez a mese nekem nagyon-nagyon tet-
szett. Ezek a mesék arra ihlettek, hogy írjak né-
hány szöveget, amelyekből elkészülhet egy
gyermeklemez, mert éreztem, hogy milyen hi-

ány van a piacon ilyen mondanivalójú témákból. A kórházban ez a bejáratott mesekönyvem, a 17-18 éves gyerekeknek is mesélem, és másnap könyörögve kérik újra, mert magukra ismernek benne. A felnőttek is milyen jóízűen bólogatnak, ha hallják a meséket. Ez a mesekönyv elindított afelé, hogy legyen egy gyereklemezem. Természetesen a mesék ötletei alapján született néhány dal. Ezért lesz ez a lemez címe, hogy Valami mindig szép. Ez egy életfilozófia.

Hoztam egy kis ajándékot Neked, egy Mo ha mesék könyvet. Alberti Árpád atya dedikálta, aki ezeket a meséket összegyűjtötte.

Nagy örömet szerezél vele. Árpád atya remek ember lehet, aki ezt nagy erővel, energiával összegyűjtötte, hogy el ne vesszenek. Egyébként nagyon hangulatos nyelvezete van ezeknek a meséknek. Nem mondanám azt, hogy régies, akár ma is íródhatott volna, gyönyörűen vannak összefűzve a szavak. Nagyon tetszik az az ötlet, hogy minden törpének az a neve, amilyen a jelleme. Legszívesebben én is így nevezném el az embereket. Könnyebben tájékozódnánk egymás felől, ha tudnánk, kinek milyen tulajdonságai vannak. Köszönöm szépen a gyerekek nevében is.

Visszatérnék a lemezhez. Mikorra várható a megjelenése?

Hamarosan. A dalok készek, technikai dolgok vannak még hátra, 13-14 dal lesz rajta. Remélem, a felnőttek körében is sikeres lesz, hiszen a Mo ha mesék gyermekekhez és felnőttekhez egyaránt szólnak. Ennek a lemeznek is ilyen lesz a hangulata, érdemes lesz meghallgatni, kocsiban hazafelé, mert ezek nem gyermekded, hanem gyermeklelkű embereknek való dalok. Lesznek rajta erdélyi költők versei, néhány saját szöveg, zene, összeérett munka. A lemez zenei vezetője Jenei Szilveszter.

tudnék úgy énekelni. Bár szerintem egy egészséges viszony a világban, hogy ha valamit szépen és jól csinálunk, annak kell, hogy anyagi vonzata is legyen, mert testünk van, embernek születünk a földre és étkeznünk kell, számlákat kell fizetnünk stb. Jó lenne, ha a kettő harmóniában lenne. Nálam most, és szerintem világéletemben, felborult ez a harmónia, az anyagiak és a lelki dolgok. Ennek ellenére boldog ember vagyok. Minden nap, a jelen pillanatnak és a jövőnek is tudok örülni.

Gréczi László

Rendhagyó gondolatok Pünkösöd szent ünnepén

Ötven nappal Húsvét után csodálatosan szép ünnepet ülünk. Bízom abban, hogy a természet is méltó keretet ad majd. Ezúttal nem a népszokásokról, a Bibliában leírt eseményekről írok, az utóbbiakról keresztény templomainkban a szentbeszéd, igehirdetések is részletesen megemlékeznek.

Az, ami engem foglalkoztat, az valami egészen más. – Nem először szögezem le, hogy nem vagyok hittudós, csupán egyszerű hívő és újságíró. Így tehát csak a saját véleményemről, tapasztalataimról beszélhetek.

Isten – az Atya és a Fiú – fogalma még a leggyaralóbb ember előtt is ismert valamennyire. De Pünkösöd ünnepe – jelentése – és a Szentlélek léte, szerepe valahogyan egy kissé háttérbe szorul. Vagy talán mégjobban. Gyanúm igazolására találomra szólítottam meg többeket – férfiakat, nőket, idősebbeket, fiatalokat. És az eredmény nem lepott meg...

Az ünnep lényegéről, a Szentlélekről a többségnek ködös, vagy semmilyen fogalma nem volt és hívő emberek is csak kö-

zelítették a teljes választ. A Szentháromság fogalmába beletartozik a Szentlélek, a harmadik isteni személy, az Atya és a Fiú Szentlelke. Fontossága – számomra is – felmérhetetlen. Hiszen Isten Szent Lelkén keresztül cselekszik értünk, tesz meg mindent, amire olyannyira méltatlanok vagyunk. És ki közvetíti szüntelenül dadogó imáinkat, fohászaikat, kéréseinket? Isten Szent Lelke...

Kedves Olvasó, keresztény Testvérem! Gondolkodj el s mélyülj el kissé a fentiekben s légy emberhalász, Isten aláztos követe: beszélj másoknak is arról, amit Te már tudsz. Ezt követeli, diktálja a cselekvő Szeretet...

Tavas van, már ébredt a természet. Hajtunk fejet, örüljünk együtt és ünnepeljünk. Áldott napokat kíván.

Bayer Emil

Mindnyájan egy legyenek!

Chiara Lubich, az egyik legnagyobb laikus katolikus lelkeségi mozgalom, a Focolare alapítója derűs, imádságos és mélyen meghatott légkörben március 14-én éjjel 2 órakor, 88 évesen fejezte be földi utazását otthonában, Rocca di Papában, ahová előző éjjel saját kívánságára tért vissza a Gemelli Klinikáról.

Chiara Lubich 1920-ban született Trentóban, 1943. december 7-én választott Isten hívására, hogy egész életét örökre Neki ajánlkozza. 1944-ben a legsúlyosabb trentói bombatámadás után a városban maradt, hogy a születőben lévő mozgalmat támogassa. Érzte a meghívást, hogy átölje az emberiség minden fájdalmát. Néhány társnőjével a trentói szegényeket látogatták, így kezdődött el egy „isteni kaland”, amely a szó szerint megélt evangélium megvalósítása révén a leghatékonyabb szociális forradalomná vált.

Olyan jeles személyiségekkel találkozott mint Iginio Giordani képviselő, író és újságíró, az ökumenizmus úttörője, aki a Mozgalom társalapítója lett, és Pasquale Foresi, aki később az első fokolarino pap lesz, a lelkeség teológiai elmélyítéséhez segítette hozzá a Mozgalmat. Hamarosan megalakult a Citta Nuova kiadó és a mozgalom első városháza, Loppiano.

Az 1956-ban Magyarország szovjet megszállásakor Chiara szükségét érezte, hogy Isten visszatérhessen a társadalomba, hogy az emberek Benne találhassák meg a szabadság és a testvériség forrását. Így születtek meg az „önkéntesek”, akik a társadalom különböző területein kötelezték el magukat: a politikában, a gazdaságban, a művészet világában, a pedagógiában, és animátorai az „Új Emberiség” mozgalomnak.

1960-tól a közép-kelet-európai tragédiára válaszul illegálisan működik a mozgalom, és él az egység lelkesége a vasfüggönyön túli országokban, de megnyílik az ökumenizmus felé is. Londonban fogadja az anglikán primás, majd találkozik Isztambulban I. Athenagoras pátriárkával. Hamarosan a nemzetköziség jellemzi a mozgalmat, Olaszország után Európában, később a többi földrészen is egyre több követője lesz. 1965-től kezdve városkái létesültek, nemzetközi kongresszusokat tartott, saját sajtóval rendelkezett, és sokféle módon hozzájárult az „egyesült világ” építéséhez.

A 60-as évek végén Európában a fiatalok a lázadás korszakát élték. Chiara az evangéliumi radikalitásra hívta őket, hogy ezzel válaszoljanak a világ forrongó mély igényeire. Ekkor született meg a Gen mozgalom (új generáció), és körülötte később 1984-ben a Fiatalok az Egyesült Világgért. A családokat megrázó krízis láttán Chiara elindította az Új Családok mozgalmát, majd megszületik a Fokolare Mozgalom harmadik ge-

nerációja (gen 3), a Gyerekek az Egységért. 1990-ben Chiara Lubich és mintegy harminc, különböző tudományágakat képviselő professzor megalapította az Abba Iskolát, hogy feltárják az egység karizmájában rejlő tanítást. A munkába bevontak további háromszáz szakembert a világ minden részéről.

A kommunizmus falainak leomlása után Chiara a braziliai nagyvárosok peremén látta a gazdagok és szegények között tátongó óriási szakadékot. Új tervet javasolt: Közösségi gazdaságot a szabadságban, amely a világ különböző részein fejlődésnek indult, több száz cég csatlakozik hozzá, és egy új gazdasági elmélet és gyakorlat született meg általa.

A Grazban a II. Európai Ökumenikus Találkozó megnyitóján szólt az egység lelkeségéről. Thaiföldön 800 buddhista szerzetesnek és szerzetesnőnek beszélt lelki tapasztalatairól, majd háromezer fekete muszlim találkozott vele a harlemi mecsetben, máskor a Buenos Aires-i zsidó közösség hallhatta őt. Ezzel új lehetőségek nyíltak a vallásközi párbeszéd terén.

Az „Együtt Európáért” nevű együttműködésnek egyik kezdeményezője az egyetemes testvériség megvalósítása érdekében. Nagy hangsúlyt fektetett a családok ügyének előmozdítására, melynek eredményeképpen létrejött Rómában a Nemzetközi Családfesztivál. A műholdas összeköttetés révén világszerte számos résztvevője lehetett.

„Azt szeretném, ha Mária Mûve az idők végétén, amikor készen fog állni arra, hogy

megjelenjen a feltámadott-elhagyott Jézus színe előtt, azt mondhassa neki – a belga teológus, Jacques Leclercq szavaival élve, melyek mindig megrendítenek: '... a te napodon, Istenem, elindulok feléd... Feléd, Istenem (...) legboldobabb álommal: hogy a kezemben viszem hozzád az egész világot.' Atyám, add, hogy mindnyájan egy legyenek!"

A Fokolare Mozgalom egy kis „nép”, amely világszerte elterjedt különböző népek, fajok, kultúrák között. A legkülönbözőbb foglalkozású, különböző társadalmi rétegekhez tartozó, különböző vallású vagy nem vallásos meggyőződésű emberek kötelezték itt el magukat, hogy egy szolidárisabb, egyesült világ magját alkossák. Új lelkeségi irányzatról van itt szó, amely az evangéliumi szeretetet állítja középpontba, ebből született egy lelkeségi és társadalmi megújulási mozgalom. Az egység lelkesége néven emlegetik, amely kifejezetten közösségi lelkeség. Olyan életstílust alakít ki, amely a keresztyén tanokon alapul – bár nem hagyja figyelmen kívül, sőt hangsúlyozza a más vallásokban és kultúrákban élő hasonló értékeket – és így ad választ az élet értelmét és hitelességét érintő kérdésekre, valamint hozzájárul a béke és az egység megvalósításához a világon. Előítéletek omlanak össze; az igazság és a szeretet magjai, amelyek ott élnek a különböző kultúrákban, egymást kölcsönösen gazdagító kincsé válnak. Új távlatok nyílnak a társadalom minden területén, a kultúra, a politika, a gazdaság és a művészet világában.

Chiara Lubich halálára részlet XVI. Benedek pápa leveléből:

„Számos oka van annak, hogy hálát adjunk az Úrnak, hogy megajándékozta az Egyházat ezzel a rendíthetetlen hitű asszonnyal, aki a béke és a reménység szelíd hírnöke volt, egy nagy lelki család alapítója, mely az evangelizáció sokféle területét felöleli. Mindenekfölött szeretnék hálát adni Istennek azért a szolgálatért, amelyet Chiara az Egyháznak tett: ez a csendes és hatékony szolgálat mindig összhangban volt az egyházi tanítóhivatallal: A pápák mindig megértettek minket” – mondta.

Részlet Erdő Péter leveléből: „Az európai püspökök is egyesülnek imáinkban a keresztyénységhez és más vallásokhoz tartozó emberekkel, hogy hálát adjanak az Úrnak mindazért a kegyelemért, amelyet az Egyház és a világ kapott Chiara által.”

„Ha a család a szeretet bölcsője, ahol az emberi élet minden problémája szeretetből fakadó megoldást találhat, akkor a család küldetése az, hogy az egész társadalom számára modellként szolgáljon az emberiség nagy problémáinak megoldásában.” (Chiara Lubich 1993-ban, Rómában megrendezett Familyfestre)

Forrás: Magyar Kurír. Összeállította:

Rózsásné Kubányi Andrea

A zsidók és keresztények helyzete a Római Birodalomban

Hittanos tanulmányainkból emlékszünk rá, hogy a terjeszkedő Római Birodalom, Kr.e. 60-ban foglalta el a mai Izraelt, az akkori három tartományból Júdából, Galileából és Szamáriából álló zsidó földet. Tudtak-e már korábban is a rómaiak valamit a zsidókról? Igen. A római történetírás akkor említi először a zsidó népet, amikor Makkabeus Júdás követei Rómában segítséget kértek az országukat elnyomó Szeleukida birodalom ellen.

Makkabeus Júdás a zsidó nemzeti ellenállás vezére volt. Követei Kr.e. 161-ben beszéltek a római szenátus előtt. Makkabeus Júdás utódai is jó viszonyban voltak a rómaiakkal.

Ez nem gátolta meg Kr.e. 139-ben Cornelius Hispalus prétort abban, hogy a hittérítő zsidók egy csoportját eltávolítsa Rómából. Ez az eljárás jogilag megengedhető volt, ugyanis Róma hozzájárult ahhoz, hogy minden provincia gyakorolja saját vallását, egész addig, amíg nem akarja azt terjeszteni Rómában! Megengedte a népi ősi hagyományok és vallási szertartások gyakorolását mindaddig, amíg az nem ütközik Róma politikai érdekeibe és jó szokásaiba, vagy nem titkosak, mint például a Bacchus kultusz, kelta druidák vallása, Ízisz kultusz erkölcstelenkedései. Ez a titkos összefüggés volt a vád a keresztények ellen is, és az, hogy megtagadták a császár istenként való tisztelését. A rómaiak, akik maguk is több istent tiszteltek, és elfogadták minden általuk leigázott nép istenét is, nem tudták megérteni, hogy a zsidók hogy imádkozhatnak csak egy Istennek, és ha már így van, miért nem áldoznak az idegen istenek előtt is!

A zsidó és keresztény vallás nem volt hajlandó a szinkretizmusra, valláskeveredésre, mint a többi rómaiak által leigázott kis-ázsiai provincia vallása. Augusztusz római császár (Kr.e. 31–Kr.u. 14) engedélyezte a zsidók vallásgyakorlását Rómá-

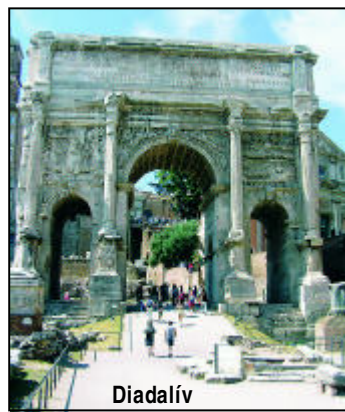
Néro

Diokleciánusz

Konstantin

Diadalív

Colosseum

ban, Tiberiusz császár viszont (Kr.u. 14–37) már kiutasította a zsidókat Rómából. Amikor Kr.u. 66–70 közt a rómaiak háborút folytattak Júdea ellen, a Rómában lakó zsidók helyzete is rosszabbra fordult. Ebben a háborúban leégett a Jeruzsálemi zsinagóga, a nagytemplom. Eddig minden évben a zsidók évi 2 dénárt küldtek a templomnak, mint adót. A templom pusztulása után Vespazianusz császár ezt a pénzt, a maga számára hajtotta be, mint különadót. A császár fia Domitjánusz (Kr.u. 81–96) a Rómában élő zsidók, tehát a diaszpóra azon tagjaitól is beszedte az adót, akik addig nem fizettek rendszeresen a szentélynek járó adományt, azoktól is, akik elhagyták, illetve nem gyakorolták zsidó vallásukat. Egyidejűleg a császár megtiltotta mind a zsidó, mind a keresztény szokások követését.

A zsidók élete tehát nem volt felhőtlen, változó volt a Római Birodalomban. Ugyan ezt mondhatjuk el a keresztények sorsáról is. A rómaiak szemében, a kereszténység kezdetben, egy zsidó szekta volt. Az első keresztény közösség Jeruzsálemben alakult. A zsidók részéről való üldöztetés miatt szóródtak el a hívek Szamáriába, Föníciába, Szíriába, a Pártus birodalomba és

Antiochiába. Szent Pál térítő útjaival keresztény egyházak létesültek Kis-Ázsiában, Makedóniában, Akhájában, Thrákiában vagyis Görögországban. Rómában halt vértanú halált Péter apostol és Szent Pál is. Az első apostolok és az ő tanítványaik terjesztették el az evangéliumot Egyiptomban, Karthágóban, Galliában, Dalmáciában, Pannóniában, Indiában stb. Kis-Ázsiában volt a levirágzóbb a kereszténység. Thrákiában 170 körül már 13 püspökség alakult, a Pártus birodalomban 225-re már 17 püspökség alakult, sok keresztény élt Örményországban is.

A Római Birodalmon belül Itáliában 250 körül már kb.

100 püspökség létezett. A 256-ban megtartott karthágói zsinaton már 87 afrikai püspök is képviseltette magát! (Nem fekete Afrikáról van szó.)

A leghíresebb keresztényüldöző császárok Néro és Diokleciánusz voltak. Konstantin római császár volt az első, aki 313-ban elismerte a kereszténységet, és biztosította a vallás szabad gyakorlását, anyagiilag is támogatást nyújtott a templomok építéséhez. 321-ben a vasárnapot állami pihenőnappá tette, az állami hivatalokat keresztényeknek adta. Új, keresztény fővárost épített 330-ban, Konstantinápolyt. A IV. sz.-ra teljesen megváltozott a keresztények és pogányok megítélése a Római Birodalomban. Mostanra a kereszténység lett az elismert vallás és a pogányoknak voltak gondjaik. Theodoziosz császár (379–395) megszüntette a pogány papok jövedelmeit és a pogány templomokat bezáratta. 380-ban kötelező államvallássá tette a kereszténységet. Jusztinianusz császár 529-ben erőszakkal kereszteltette meg a maradék pogány alattvalókat, első-sorban az újplatonikusokat.

Papp Nóra

Polgári értékek alapján nevelünk

**Beszélgetőpart-
nerem Lázár
Tibor, az Szent
István Gimnázium igazgatója.**

Kérem, hogy

előjáróban beszéljen az iskola múltjáról.

Az iskolát 1902-ben Tímár Pál alapította, ő volt az első igazgató. Az épület viszont ebben évben ünnepli száz éves fennállását. 1902-ben még a Damjanich utcában tanítottak, majd 1908-ban egy év alatt megépítették ezt az épületet, híres építészek Korb Flóris és Giergl Kálmán tervei alapján. Az épület kívül-belül jó állapotban van, nemrég lett felújítva kívülről a századik tanévünkre.

Annak ellenére, hogy ez nem egy felekezeti iskola, mégis elmondható, hogy itt a tantestület hagyománytisztelő. Nagyjaink életéről rendszeresen látható kiállítás, jelenleg Szent Istvánról.

Az iskola 1921-ben vette fel a Szent István nevet. A háború után elvették a szent nevet, és István Gimnáziumként volt bejegyezve. Majd a rendszerváltás után visszakapta a Szent előnevet.

Hány diákjuk van jelenleg?

Most 723 tanulónk van, nemcsak Zuglóból, hanem a kelet-pesti kerületekből is.

Mindig híres volt ez az iskola arról, hogy az egyik legjobb iskola, hogyan tudták ezt a megbecsülést kívívni és megtartani mind a mai napig?

A statisztikák szerint nemcsak Budapesten, hanem országos szinten is a legjobbak közé tartozunk. A Fazekas, a Radnóti és az Apáczai gimnázium gyakorló gimnáziumok, mi nem vagyunk azok, mégis a 2-3. helyen állunk a rangsorban. Én mindig azt szoktam hangsúlyozni, hogy annak ellenére, hogy ez egy eredménycentrikus iskola, mégis inkább nevelünk. Abban különbözünk a többiétől, hogy nagyon komolyan gyakoroljuk a hivatásunkat. Mi merünk szólni a gyermeknek és a szülőnek, ha a tanuló magatartásában valamilyen rossz irányban történt elmozdulás. A mai napig is a hagyományosan konzervatív értékeket valló és közvetítő iskola vagyunk. Ebbe nemcsak a magaviselet, hanem az öltözködés is beletartozik, még akkor is, ha a közoktatási törvény nem erről szól. Természetesen a szülővel együtt és nem helyettük nevelünk. Azt gondolom a színvonalat elsődlegesen a tanárok megválasztása miatt tudtuk megtartani. Nagyhirű pedagógus elődeink vannak, akiknek az élet értelme a tanítás és nevelés volt. A legszebb eredményeket a rendszerváltás után értük el, a hatosztályos képzésünkkel.

Nagyon jó képességű gyerekek járnak ide, és a tehetséges gyerekek mellé, tehetséges kollégákat kerestem. A kettő együtt már félsiker, és a legfontosabb a XXI. században, hogy a szülő ne csak azért hozza hozzánk a gyermekét, mert nálunk elitképzés folyik, hanem tudja azt is, hogy itt biztonságban, jó kezében van a gyermeke, foglalkoznak vele. Mi olyan alapvető értékek szerint dolgozunk, amely biztos, stabil értékrendet jelent a gyermek számára.

Az iskolában nincs hitoktatás, ha igény lenne rá a tanulók és a szülők részéről, fakultatív módon engedélyezné a hittanoktatást?

Természetesen, ha ilyen igény lenne fakultatív módon semmi akadálya nincs, de központilag, állami iskola lévén nincs rá lehetőség.

A nagyobb ünnepeket, mint például a karácsony vagy a húsvét, már keresztény tartalommal töltik meg?

Nekünk nagyon sok hagyományos ünnepünk van. Karácsonykor például regülünk az osztályokban. A gyerekek beöltöznak a régmúlt hagyományai szerinti ruhákba, és énekelve mennek végig az osztályokon. A mai nap is éppen ünnepelünk, mert István nap van. Iskolanapot és drámaestetkedőt tartunk. Az osztályok úgy mérik össze tudásukat, hogy színre visznek egy darabot, és ezt a diákok maguk, saját rendezővel, saját előadásban adják elő. Említhetem a deákavatónkat is, amikor idekerülnek az új diákok, szinte szakrális környezetben avatjuk fel őket, istvános diákká.

A mai globalizációra törekvő világunkban nagyon fontos a magyarságtudatra való nevelés. Ezt hogyan oldják meg?

Nekünk olyan alapvető polgári értékeink vannak, amiben benne van a tisztesség, a becsület, a szorgalom, a hazaszeretet és a magyarságtudat. De a XXI. század kihívásaira is reagálnunk kell.

De vigyázni kell, hogy ez ne járjon értékvesztéssel.

Így van! Ahhoz, hogy szigetként megmaradjunk, nyesegetnünk kell a külvilág vadhajtásait.

Az Ön elmondásából én azt szűrtem le, hogy itt nemcsak szellemi-fizikai, hanem lelki nevelés is folyik, hogy az innen kikerülő fiatal felnőttek tartása legyen a külvilágban.

Az istvánosoknak nagyon nagy családja van. Az itt végzetek még a mai napig is összetartanak, az öregbaráti körbe évente kétszer visszajárnak. De még ennél is érdekesebb, hogy a munkaerőpiacon, ha megtudják a jelentkezőről, hogy istvános volt, sokszor előnyt élvez, mert tudják, hogy olyan alapokkal érkezett, amelyet egy másik iskolában végzett nem hoz magával. Mert ma már

nemcsak a tehetség, az intelligencia fontos, hanem a szorgalom, a kitarás és tiszteletudás is. És ezt manapság egyáltalán nem tanítják.

Ha ez benne volna a közoktatási törvényben, akkor nem fordulhatnának elő azok az agresszív tanárellelenségek, amelyek az elmúlt hetekben történtek.

Ezt csak úgy lehet megelőzni, ha közös elveket, szabályokat rakunk le, és ha valaki nem hajlandó ezeket betartani, akkor annak következményei vannak, a felelősséget vállalnia kell.

Végezetül kérem, hogy mutassa be magát az magazinn olvasóinak.

1992-ben kerültem ide, rögtön pályakezdőként. Sajnos, nincsen istvános múltam, vidékről, a Jászságból származom. Debrecenben végeztem a Kossuth Lajos Tudományegyetemen, történelem-földrajz szakon. A tanítás mellett visszajártam az egyetemre doktorandusz-képzésre. Ezután közgazdász diplomát szereztem, majd a Műszaki Egyetemen közoktatásvezető-képző szakát végeztem el. Szerencsére úgy alakult, hogy osztályfőnök is lehettem, ezt azért mondom, mert így meg tapasztalhattam, hogy mit is jelent a törődés-nevelés a gyerekekkel. 2003 óta vagyok igazgatója az intézménynek, most telik le az öt évem. Az igazgatóválasztáson újra pályázok, mert öt év alatt nem lehet elérni azokat a célkitűzéseket, amiket még szeretnék megvalósítani. Én nagyon szeretek tanítani, a gyerekek közé menni, mert nemcsak a kollégák véleménye fontos számomra a munkámról, hanem a diákoké is. Csak akkor egységes egy csapat, ha közös elveket vallanak, és ezt közösen gyakorolják. Az egyik legfontosabb feladat számomra, hogy olyan közösséget, szervezeti kultúrát hozzak létre, amelyben mindenki úgy gondolkodik, ahogyan a többség. Persze ezt nem könnyű létrehozni. A tantestület felét – mivel előregedett – az elmúlt öt évben le kellett cserélnem. A pedagógus pályán különösen érzékelem a kontraszelekciót. Alig találok olyan pedagógust, aki szakmailag megfelelő, nevelési elveiben hozzánk hasonlóan gondolkodik – akire azt lehet mondani, hogy vérbeli pedagógus – és még egyénisége is van. Sajnos a tanári pálya presztízse a rendszerváltozás óta annyira leértékelődött, hogy ma a diákjaink közül szinte senki nem akar elmenni pedagógusnak. Húsz évvel ezelőtt még a legtehetségesebb diákok mentek tanárképző főiskolákra, egyetemekre.

Köszönöm a beszélgetést, és kívánom, hogy sikerüljön megvalósítania céljait a elkövetkező öt évben.

Kuruczleky Ilona

A felvidéki magyar politikus, Esterházy János halálának évfordulóján, március 9-én a budapesti Szép utcai emléktáblánál emlékeztek meg a magyarországi és a felvidéki társadalmi szervezetek a jeles felvidéki hitvallóról a Rákóczi Szövetség szervezésében.

A 2008-as évben is több százan tették tiszteletüket a csehszlovákiai magyarok apostolának szentelt emléktáblánál. A megemlékezést Martényi Árpád, a Rákóczi Szövetség alelnöke, az Esterházy Emlékbizottság elnöke nyitotta meg, majd Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke mondott beszédet. Beszédében fontosnak nevezte a magyar és szlovák püspökök között aláírt megbékélési nyilatkozatot, ám a február 14-ei, a felvidéki magyar katolikusokat szétválasztó egyházmegegyezés felosztás következtében kialakult helyzet megoldásának szükségességére hívta fel a figyelmet.

Németh Zsolt, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke arról szólt, hogy mindenképp a meg egyezést kell keresni a magyar és a szlovák politikai elit tagjai között, ahogy azt Esterházy János is szeretne volna. A Szép utcai emléktáblát közel harminc szervezet képviselője koszorúzta meg. A koszorúzásnál közreműködött a révkomáromi Marianum egyházi iskola gyermekkórusa és a pozsonypüspöki Árpád-házi Szent Erzsébet cserkészcsapat.

Az Esterházy-ünnepség a Magyarok Házában folytatódott, ahol kultúr-műsor keretében osztották ki az Esterházy-émlékérmeket. Idén két felvidéki katolikus szervezet kapta ezt a rangos elismerést. A megjelenteket házigazdaként Patrubány Miklós, a Magyarok Világszövetségének elnöke üdvözölte.

A Rákóczi Szövetség mellett működő Esterházy Emlékbizottság több felvidéki szervezetnek és magánszemélynek is munkájuk elismerése jeléül oklevelet adományozott. Hrubík Béla és Pogány Erzsébet mellett többek között Fehér Csaba, Siposhegyi Péter, Boráros Imre kapták az elismerést.

Hrubík Béla, a Csemadok elnöke a Felvidéken lezajlott megemlékezésekről nyújtott áttekintést, míg Molnár Imre a magyarországi eseményekről és a sajnálatos hiányosságokról beszélt. Fájdalmasnak nevezte, hogy még számtalan felvidéki középiskola nem emlékezett meg méltóképpen Esterházy Jánosról, ugyanúgy mint a nyitrai magyar kar és a komáromi magyar egyetem hallgatói sem.

Az Esterházy-émlékérmeket idén két felvidéki katolikus szervezet kapta

mint mindig Esterházy János üzenetének fényében szeretnék végezni, aki nem hallgatott, amikor a keresztény és magyar értékek veszélyben forogtak. Végezetül az Esterházy-émlékévre összeállított ima elimádkozásával mondott könyörgést a mártír Esterházyért.

Duray Miklós, az MKP stratégiai tanácsának elnöke az Esterházy-émlékplakett első díjazottját, a Pázmaneum Polgári Társulást méltatta laudációjában. Méltatásában kiemelte, hogy a 2005-ben alakult polgári társulás rövid idő alatt a felvidéki magyar katolikusok egyik meghatározó szervezetévé vált. Fontosnak tartotta elmondani, hogy a Pázmaneum az „egyén-közösség-jövő” hármas jelszava mentén fejt ki sokszínű tevékenységét. Pázmány Péter bíboros példájának követése mellett kiemelte azon papok helytállását, akik a kommunista időkben sem váltak besúgóvá. Szólt a sürgető feladatokról is a felvidéki magyar katolikusok jövőbeli megmaradásának szempontjából. „A Pázmaneum Társulás a mi kicsi közösségünkben egy új fénypont. Az elhagyottak szellemi és lelki ápolásának a kikötője, hogy akik elhagyatottságban élnek, ne legyenek hitehagyottak, ne váljanak a sajátjaikkal szembeforduló janicsárokká.” – fejezte be laudációját az MKP ügyvezető alelnöke.

Az Esterházy-émlékplakettet Halzl Józseftől,

a Rákóczi Szövetség elnökétől, Martényi Árpádtól és Molnár Imrétől a Pázmaneum képviseletében annak elnöke, valamint az elnökség tagjai: Farkas Zsolt és Karaffa Attila vették át. Karaffa János, a Pázmaneum elnöke köszönő beszédében kihangsúlyozta, hogy munkájukat

A második kitüntetettet Bugár Béla, az MKP egykori elnöke méltatta. A Koller Gyula pápai prelátus által alapított Remény szerkesztőség múltjáról és a kezdetekről beszélt, amikor a szlovák egyházi hatóságokkal is meg kellett küzdeni, hogy kiadassák a szlovákiai magyar hívek számára a katolikus periodikumot. Az Esterházy-émlékérmeket a szerkesztőség jelenlevő tagjai vették át az alapító Gyula atya vezetésével, aki egyben a Pázmaneum Társulás megalapításánál is bábáskodott, s azóta is nagylelkű mecénásként támogatja a Pázmaneum tevékenységét.

Végezetül a Rákóczi Szövetség elnöke, Halzl József záróbeszédében köszönetet mondott mindazoknak, akik közreműködtek az Esterházy-émlékérméltó megszervezésében és lebonyolításában. Az ünnepséget Jónás Csaba művész és Stubendek László vezetésével a Marianum egyházi iskola gyermekkórusa tették meghittebbé. Az ünnepség a Szózat eléneklésével zárult.

Az Esterházy-émlékérmeket idén két felvidéki katolikus szervezet kapta. A megjelenteket házigazdaként Patrubány Miklós, a Magyarok Világszövetségének elnöke üdvözölte.

Pázmaneum Sajtószolgálat

Káldi György Tanulmányi Nap Zselízen a Biblia évében

A jeles bibliafordítóra, Káldi Györgyre emlékezve, a Biblia évének keretében a Zselízi Római Katolikus Plébánia és a Pázmaneum Társulás szervezésében 2008. február 26-án, Tanulmányi Napra került sor Zselízen. A Káldi György Tanulmányi Nap keretében „A végidő a Bibliában és az Egyház tanításában” c. témával foglalkoztak az egybegyűltek. A Tanulmányi Nap vendége volt Mons. Orosch János püspök atya is.

A püspök atyát és a megjelent mintegy fél-száz lelkiatyát és hitoktatót Galgóczi Rudolf, zselízi esperes-plébános köszöntötte, aki röviden ismertette a felvidéki származású Káldi György életét. A Tanulmányi Napra hat egyházmegyéből érkeztek lelkiatyák: Magyarországról a váci- és esztergomi egyházmegyéből, Szlovákiából pedig a nemrégiben felosztott Pozsony-nagyszombati egyházmegye négyfelé darabolt részeiből. Mons. Orosch János püspök atya üdvözlő beszédében örömmel nyugtázta, hogy a Biblia évében a lelkiatyák buzgó áhítattal bekapcsolódnak az egyes programokba. Biztatta a megjelenteket, hogy az új egyházmegyei felosztás ellenére sem szabad csüggedniük, hanem ugyanúgy össze kell fogniuk minden fon-

tos területen. Elsőként ThLic. Németh Norbert, a Győri Hittudományi Főiskola szombathelyi tagozatának tanára „Az eszkatológia biblikus alapjai” címmel tartotta meg előadását. Az ószövetségi eszkatológia kialakulását vizsgálta, majd a királyság korának üdvösségvárásáról, a messiási várakozásról és Jézus eszkatológikus uralmáról szólt. Végezetül Szent Pál apostol végidővárásának krisztológiai alapjaival ismertette meg a hallgatóságot.

A második előadó ThDr. Martos Balázs, a Győri Hittudományi Főiskola tanára volt, aki „A Könyv, a Bárány és a történelem (Jelenések könyve 5. fejezet)” címmel adott elő. A Jelenések könyvének a tanítását fejtette ki, amelyben az apokaliptika legfontosabb elemei érvényesülnek.

A két előadás után a lelkiatyáknak lehetőségük volt az elhangzottakhoz való hozzászólásokra. A szünet után ThDr. Karaffa János, teológiai tanár „Az Emberfia-hagyomány a zsidó apokaliptika tükrében” címmel tartotta meg biblikus előadását. Dániel, az Etióp Hének és a 4. Ezdrás könyvnek az Emberfia képét hasonlította össze. Az egyes részek megvizsgálása után a hallgatóság előtt kibontakozott az Emberfia alakja, aki az ítéletnek a végrehajtója, az istenellenes erővel szembeni végidőbeli küzdelem harcosa és Isten uralmának a megvalósítója.

Utolsó előadóként Mgr. Balogh Károly, doktorandusz „Végidővárás a középkor Egyházában” című értekezését hallgathatták meg a jelenlevők. Az előadó a világvégéről szóló egyes nézetek, tanítások kialakulásáról s azok teológiai és filozófiai hatástörténetéről szólt. Végezetül a helyi esperes atya megköszönte a Tanulmányi Napon résztvevők érdeklődését, majd Orosch püspök atya az Úrangyala imádsággal zárta a Biblia évében megrendezett előadássorozatot. **Karaffa Attila**

Felsőtúron elkezdődött a IV. Felvidéki Imakilenced

A Felsőtúri Római Katolikus Plébánia és a Pázmaneum Társulás 2008. március 30-án, Isteni Ir-galmasság vasárnapján Felsőtúron rendezte meg a IV. Felvidéki Imakilenced 1. állomását,

melyet a keresztény magyarság lelki megújulásáért folytatnak immár harmadik esztendeje. Az Imakilenced keretében havonta mindig egy-egy magyar szent vagy hittvalló életéről elmélkednek.

Az Ipoly-menti kisközségbe Dunaszardahelyről, Zselízlőről, Ipolyszakállosról, Ipolyságról, Palástról és a környékbeli falvakból érkeztek zarándokok. A lelki program fél ötkor kezdődött Jézus

szíve engesztelő imaórával, amelyet a Jézus Szíve Társaság tagjai tartottak. Az imaóra után Dr. Schmatovich János győri kanonok, biblikus professzor tartott előadást Boldog IV. Károly király életéről és erényeiről. Előadásában a hívekkel

megismertette az utolsó magyar királyunknak a kereszténység iránti elkötelezett viszonyát. Az ünnepi szentmisét a kanonok úr húsz oltártest-

vérével mutatta be a felsőtúri Szent Jakab plébániatemplomban. Szentbeszédében a hit fontosságáról szólt, amelyet sokszor áldozatok árán is, de vállalnia kell a katolikus embernek. Mint elmondta, a hit abból ered, hogy hallgattunk Jézus szavára. Hívó gyülekezetünkbe Jézus jön hozzánk. A prédikáció második részében IV. Károly király Oltáriszentség iránti tiszteletéről szólt a zarándokoknak. Végezetül a vasárnap és a szentmise fontosságát hangsúlyozta a győri biblikus professzor.

A szentmise végén Dr. Karaffa János, felsőtúri lelkiatya megköszönte oltártestvéreinek és a több egyházmegyéből érkező zarándokoknak, hogy eljöttek és közösen imádkoztak nemzetünk lelki megújulásáért. A zarándokok megtekintették Boldog IV. Károly király ereklyéjét, valamint az Esterházy emléklapoktetet is. Az Imakilenced a pápai- és a magyar himnusz eléneklésével zárult. A második állomásra április 20-án kerül sor Garamkövesden.

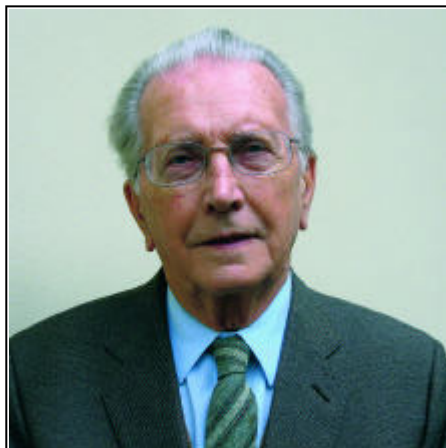
Karaffa Attila/Pázmaneum

Elmentek...

Az evangélikus egyház két nagy vesztesége

Id. dr. Fabinyi Tibor
(1924–2007)

APázmány Péter Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karán 1946-ban avatták doktorrá. 1948-ban érett meg elhatározása, hogy lelkési hivatásra cseréli eddigi életpályáját. Két budai középiskolában laikus hitoktatóvá nevezték ki, teológiai tanulmányait 1949-ben kezdte meg. Számos felföldi missziói rendezvényt, evangelizációt és konferenciát szervezett. 1952-ben esedékes felavatását nem engedélyezték – de Sztálin halála után ez mégis megtörtént: 1953. július 5-én avatták lelkésszé. Innentől kezdve pályája szépen ívelt felfelé. A Teológiai Tanszék vezetőjeként és professzoraként három évtizeden át, 75 éves koráig oktatta a teológusokat egyházismeret, hazai és egyetemes egy-

háztörténet, ökumenika, egyházjog és latin nyelv tárgyakban. Négy tanéven át dékáni tisztséget is viselt. Diákjai között igen népszerű volt. Megalapította az Evangélikus Országos Múzeumot, melynek 2001-ig

igazgatója volt, halálakor a Fébé Evangélikus Diakonissza-egyesület elnöke. Idehaza és külföldön is vállalt feladatot egyházi és tudományos testületekben. Számos hazai és külföldi díjjal és éremmel ismerték el, többek között a Johannita Rendnek lett lovagja és káplánja a rendszerváltás után, 70. születésnapján a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjével tüntették ki. Fiai szintén a lelkési hivatást választották, Fabinyi Tamás ma már püspök.

A 2007. december 22-i gyászistentiszteleten a Deák téri templom zsúfolásig megtelt: öregek és fiatalok, tanítványok, római katolikusok, reformátusok, lelkészek és püspökök, esperesek, régi barátok és évfolyamtársak – Fabinyi Tibor még egyszer összegyűjtötte a szétszóródott nyáját... Temetésén Szabó Lajos professzor búcsúztatta.

„Fehérek közt egy Európai:”
Ifj. Fasang Árpád
(1942–2008)

Agyászejelentés írja: „Zongoraművész, volt UNESCO nagykövet, a Magyar-francia Ifjúsági Alapítvány alapító elnöke, a Francia Nemzeti Érdemrend és a Francia Becsületrend kitüntetettje 2008 február 19-én, életének 66. évében hazatért Teremtőjéhez.” – Temetése március 10-én volt a Farkasréti temetőben, Bencze Imre lelkész búcsúztatta.

Zenesz családban született, 1942-ben, Orosházán. 1969-ben a Zeneakadémián zongoraművészi és tanári kitüntetéses diplomát szerzett. 1974-ig a *Muzsika* c. folyóiratot szerkesztette, ugyanakkor a Magyar Rádiónál zenei rendező volt. A rendszerváltáskor az MDF tagja lett. 1991–94-ig az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottságának főtitkára, majd a kormányváltás után 2000–2004-ig hazánk UNESCO nagy-

követe Párizsban. Számos könyve és tanulmánya jelent meg franciául is. Ő szerkesztette a rendszerváltás óta megjelent

egyik legérdekesebb művet: „Az (magyar) értelmiség hivatása” (1997), ami 70 magyar értelmiségi vallomását tartalmazza. Nagy feltűnést keltett *„Egy népszavazás hordaléka. 2004. december 5. tanulságai”* c. könyve.

„Nemcsak a magyar közélet egyik legszimpatikusabb egyénisége volt, hanem egyházi közéletünk egyik legeredetibb résztvevője. Ő vetette fel először itthon nyilvánosan, még az 1984-es budapesti lutheránus világgyűlés előtt, hogy szembe kellene nézni az Ordass kérdéssel” – írja Czenthe Miklós, az Evangélikus Országos Levéltár igazgatója. Fasang Árpád „kezdeményezője volt az egyházon belüli civil kurázsiként működő ellenzéki mozgalomnak, a *Testvéri Szónak*.”

Sólyom László köztársasági elnök mély megrendüléssel értesült egykori munkatársa haláláról, s magánlevélben fejezte ki részvétét családjának.

Kovács Mária

A protestáns „kép-telen templomok” dogmájának evangélikus elutasítása

Szita István kiállítása az Evangélikus Országos Múzeumban

Nem mindegy, mit lát a gyülekezet az istentisztelet alatt. Ne felejtünk el nézni és látni örökös sietségünk közben – mondta megnyitó beszédében Fehér Károly ny. evangélikus lelkész, a valamikori lelkészárs, 60 éve jóbarát.

A Szent Kereszt 2007. 4. számában mutattuk be Szita István evangélikus lelkész-festőművészt, akit 1968-ban 38 év hallgatásra és tétlenség-

re ítelt az akkori püspök, Káldy Zoltán, és aki ígéretes jövő helyett gumigyári szakmunkásként majd vegyésztechnikusként volt kénytelen családját, három gyermekét eltartani, közben teológiai s egyházművészeti álmait eltemetni igyekezett. De az igazi tehetség nem hagyja magát elfojtani, 1976-ban egy, saját életére emlékeztető, összegyűrt és eldobott papírdá-

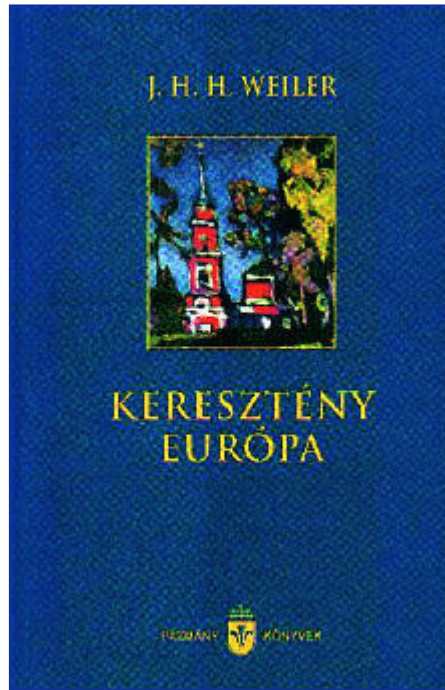
Keresztény Európa

Keresztény gyökerek az Európai Alkotmányszerződésben – miért nincsenek, ha vannak?

Ebben a kis könyvben J.H.H. Weiler, egy Dél-Afrikában született, Amerikában élő, vallásos zsidó ír Európa keresztény gyökereiről. Hogy hogyan, azt Mádl Ferenc így határozza meg bevezetőjében: nem tud senkiről, aki az európai álmot (Egyesült Európai Államok) „ilyen káprázatos esszében megírta volna, mint ez a Dél-Afrikában született, régóta Amerikában élő jogászprofesszor ... rabbi szülők gyereke és a zsidó vallásban gyökerező hagyományok művelt őrzője”. Valóban, megdöbbentő, elgondolkodtató és alig letehető mű.

A magyar kiadást az eredeti olasz (2003) után hét másik nyelv előzte meg - és megjelenése idejére (2006) az Európai Unió tervezett alkotmánya már valódi szerződéssé lett, melyet két elutasítással több tagállamban ratifikáltak. A szerző amerikaiként és zsidóként beszél Európa gyökereiről, Európa és a kereszténység kapcsolatáról, mintegy kívülről „könnyed stílusban és könyörtelen logikával” megfogalmazva, nem törődve a „politikai korrektség” tabuival. Európai krisztofóbiáról, külső és belső falakkal határolt keresztény gettóról ír, melyeket a keresztények maguk építettek. Rávilágít a vallás és a (poszt)-modern nyugati világ kapcsolatára, a keresztény, zsidó és moszlim identitások viszonyaira.

Elsősorban a keresztény gyökerek kihagyhatatlansága mellett érvel, azt üzenve az ellenzőknek, hogy csak akkor lenne igazuk, ha a kereszténységet az Unió hivatalos vallásává akarná tenni, a többieket másodrangú polgárrá lefokozva. (Egy nem keresztény vallási kisebbség tagját szerinte egyenesen bosszantania kellene az a paternalizmus, mellyel a kereszténységet az alkotmányból kirekesztik). Érvei alátá-

masztására összehasonlítja a francia, német, angol, ír, lengyel, dán, görög, máltai, spanyol alkotmányok preambuluinak szövegét. Érdekes, meghökkentő olvasmányok!

Saját gyermekei neveltetésével kapcsolatban írja: mind az öt gyakorló zsidó, felekezeti iskolákba jár, folyékonyan beszél héberül, tanul arámul. Amikor koncertre mennek, „be kellene fogniuk a fülüket, ha Händel Messiását vagy *Bach Máté passióját* játsszák? Ha az Uffizi Galériába mennek, vajon be kellene hunyniuk a szemüket a gyermekét tartó Madonnák sokasága előtt? Vajon fel kellene vennünk a *Karamazov testvéreket* egy, a számukra tiltott könyvek jegyzékére? Nem kellene inkább megtanítanunk őket arra, hogy ennek az ő örökségüket is jelentő hatalmas

civilizációnak a politikai és kulturális fejlődésében alapvető szerepet játszott a kereszténység?”

Van benne valami komikus (vagy talán tragikus), állapítja meg, hogy olyanokat látunk az első sorokban hadakozni Törökország európai uniós csatlakozása ellen, akik a leginkább elleneztek a vallásnak vagy a kereszténységnek az alkotmánytervezetben való megemlégtését...

Beszél a semlegesség és világiasság összecserélésének csapdájáról. Naivitás, hogy a laicista szemléletű állam semleges. Egyszerűen előnyben részesíti az egyik világnézetet a másikkal szemben és ezt semlegességnek tünteti fel. Vagyis: a választól való szabadságot biztosítja, a valláshoz való szabadságát azonban nem! A világ számos részén (sajnos nálunk is egyes körökben) osztott nézet, hogy a demokratikus államforma elfogadása egyet jelent Istennek és a vallásnak a közeletből való száműzésével és magánüggé váló minősítésével. Vajon ez az az üzenet, amelyet Európa a mai világnak küldeni akar?! Meddig kell még e több mint kétszáz éves történeti hagyomány rabjaiként élnünk? Az állam időközben megváltozott, az Egyház pedig még inkább.

A pápai enciklikákon keresztül bemutatja, mi a keresztény (főleg katolikus) egyház társadalmi tanítása. Közülük három bátor választ kínál korunk válságára.

Utolsó mondata, üzenete: „*A legfontosabb az, hogy ne féljünk*”...

(Budapest, Szt. István Társulat, 2006.- 175 p.)

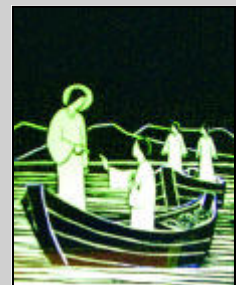
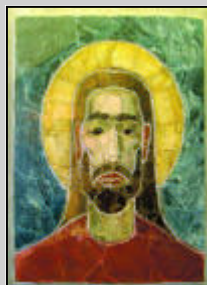

Kovács Mária

rab az „irracionális képköltészet”-hez vezette, mely állatok, növények helyett csak formák és buja színek kifogyhatatlan, gyönyörű variációit hozta létre. 2007. januárjában 81 évesen rehabilitálta az egyház, s azóta új életet kezdett: fest, kiállít, templomokba szállítja bibliai témájú és a Megváltás üzenetét hordozó műveit.

Az *Evangélikus Országos Múzeum* most megnyílt kiállítása „életművének morzsáit” mutatja be alkotásainak minden műfajából: rajzokat, illusztrációkat, festményeket, apró darabkákból összeállított himes-köveit.

Kovács Mária

Szendrőládi Népfőiskolai Egyesület

A Szendrőládi Népfőiskolai Egyesület április 5-én tartotta meg megalakulásának 6. éves évfordulója alkalmából rendezett előadásokkal egybekötött ünnepségét. A megjelentek köszöntése után Béres Lászlóné elnök mondta el pohárköszöntőjét, majd a vendégek együtt fogyasztották el a pezsgőt a Népfőiskola hat éves fennállásának és sikeres munkálkodásának tiszteletére. A rendezvényen 140 fő vett részt, a határon túli egyesületekből Gábor Lajos református lelkész a Szepsi Népfőiskolai Egyesület elnöke tette tiszteletét az ünnepségen.

Ezután az ünnepség további programjai kerültek ismertetésre és levezetésre. Elsőként Béres Lászlóné a Népfőiskola elnöke tartotta meg beszámolóját az Egyesület munkájáról, utána Juhász Jolánka vezetőségi tag ismertette a 2007. évi pénzügyi beszámolót. Majd ezután következett az egyesületi munkáról szóló beszámoló és a 2007. évi pénzügyi beszámoló tagság által történő elfogadása (a tagság egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta).

A program második részében meghívott előadók tartottak előadást. Dr. Bodnár Ákos sebész professzor, nyugalmazott Zsinati világi elnök előadásának címe: Krisztus követésünk ma. Nagy Lenke, a Magyar Rádió Kuratóriumának elnökségi tagja Közszolgálat és média címmel szólt az egybegyűltekhez. Dr. Kiszely István antropológus, történész előadásának címe: Őstörténet, a legújabb kutatások alapján volt. Dr. Kis Boáz a Magyar Népfőiskola Collégium ügyvezető elnöke, Amit a Népfőiskola adhat címen foglalta össze beszédét, melyben kiemelte a népfő-

Kiszely professzor előadást tart. Mellette jobbra Béres Lászlóné, balra dr. Kis Boáz és Nagy Lenke

A résztvevők

A vezetőség megköszönte az elnök munkáját

iskola szerepét a mai társadalomban. Elismerően szólt a Szendrőládi Népfőiskolai Egyesület áldozatos munkájáról.

Az ünnepség részeként a Szendrőládi Nyugdíjasklub és a Népfőiskola Énekkara adott ünnepi műsort, versek hangzottak el Népfőiskolai tagok előadásában, és meghallgathatták Benke Kinga és Benke András lelkészpár zenés előadását. A rendezvényen a Népfőiskolai Egyesület vezetősége megköszönte Béres Lászlóné elnök több éves kitaró és fáradhatatlan munkáját, az előadóknak az ünnepség alkalmából tartott előadásokat, valamint a Szendrőládi Nyugdíjasklub és Népfőiskola Énekkarának fáradozásait is, melyet az Egyesület irányában tesznek.

Az ünnepség alkalmából a Magyar Népfőiskolai Collegium ügyvezető elnöke elismerésben részesítette kiváló munkájukért Béres Lászlóné elnököt, Szekeresné Takács Ágnes titkárt és Juhász Jolánka vezetőségi tagot. A Népfőiskolai Egyesület életéről és az elmúlt években végzett munkák összefoglalójaként egy kisfilm került levetítésre, mely szép és sok kedves emléket jutott eszükbe a Népfőiskola tagjaival, a meghívott vendégek pedig beletekintést nyerhettek az Egyesület életébe.

Ezt követően vacsorát szolgáltak fel a vendégeknek (volt évfordulós torta is, igazi nagyméretű, tűzijátékkal), mely alatt és után is lehetőség volt a kötetlen beszélgetésekre, ismerkedésekre, tapasztalatcserére. A vacsora elfogyasztása után tombolahúzásra került sor. A tombolanyereményeket támogatók útján kapta az Egyesület, amelyeket magánszemélyek, vál-

lalkozók/vállalkozások, népfőiskolai tagok ajánlottak fel. A tombola főnyereménye egy ingyenes részvétel felajánlása volt az egy hetes Balatonszárszói Konferencián júliusban, melyet a Magyar Népfőiskolai Collégium ajánlott fel. Az ünnepség támogatóinak a Népfőiskolai Egyesület köszönete jeléül egy tablón (mely kifüggesztésre került az ünnepség alatt) összeállított támogatói lista nyilvánosságra hozásával köszönte meg a felajánlásokat. Az ünnepség végén sokan kifejezték szimpátiájukat a Népfőiskolai Egyesülettel kapcsolatban, többen biztosították az Egyesületet a további támogatásokról, mivel úgy érzik, hogy érdemes még sokáig fennállni és működni ennek a Népfőiskolának. **dr. Kis Boáz**

2008. április 9-én Budapesten, az egyházkerület székházában tartotta a Dunamelléki Református Egyházkerület közgyűlését. A közgyűlésnek az adott különös jelentőséget, hogy az utolsó előtti fórum, volt a választásokat megelőzően. A tanácskozáson jelen voltak gyülekezetek tagjai is és együtt énekeltek a hálaadó dicséretet, a 167. ének első versét: „Jöjj, mondjunk hálaszót...” Ezt követően Varga László főjegyző olvasott Bibliát és imádkozott, majd dr. Tökéczki László világi főjegyző nyitotta meg a közgyűlést.

Dr. Szabó István püspök jelentéséből kiderült, hogy van ok a hálaadásra az elmúlt év vonatkozásában, de az előző lévő ciklus tekintetében is. Nőtt az egyházkerület intézményeinek száma, mind az oktatás, mind a szociális intézmények te-

Egyházkerületi közgyűlés Dunamelléken

rén. Amikor a püspök ezekért hálát adott, hangsúlyozta annak fontosságát, hogy még több imádságra van szükség ahhoz, hogy Isten áldása legyen minden munkánkon. Hangsúlyozta, hogy jól lehet, növekedett az intézményt fenntartó gyülekezetek száma, azokat az egyházközségeket is dicséret illeti, akik imádságos lélekkel hordozták ezeknek a működését, bár maguk nem alapítottak iskolát, óvodát vagy szociális intézményt. A népmozgalmi adatokat áttekintve elmondta, hogy az elmúlt 15 évhez képest csökkentek a temetések számai, igaz, ez vonatkozik a keresztelesek szá-

mára is. Mégis, a kettő, úgy tűnik, jobban közelít egymáshoz. Ugyanakkor aggályát fejezte ki a választói névjegyzékben felvett egyháztagek számának csökkenése miatt.

A püspöki jelentéshez fűződő határozatokat Varga László főjegyző terjesztette elő, melyeket egy módosítással, a jelenlévők elfogadtak. A gazdasági ügyekkel kapcsolatosan Derzsi György számvevő a 2007. évi zárszámadásokat, míg Varga László főjegyző a 2008. évi költségvetéseket terjesztette elő, az egyházmegyék, a Tahi Konferenciaterület, valamint a Budapesti Egyetemi és Főiskolai Gyülekezet vonatkozásában. Az ünnepi közgyűlés a 167. dicséret 3. versének az eléneklésével, s a püspök áldásával ért véget.

dr. Kis Boáz

Kárpátok ölelésében

Három festő kiállítása Budapesten

2008. április 7-én, a budapesti Magyarok Házának második emeletén megnyílt a „Kárpátok ölelésében” című kiállítás, ahol három festő mutatja be munkáit.

A különböző stílusú festményekben az a közös vonás, hogy mindegyik a Kárpát-medence tájait: Árpád-kori templomait, hegyeit, vizeit, réti virágait, egyszóval a hazát mutatja be mélyszéles szeretettel, a jelenlegi helyzet miatti aggodalommal. Harangozó Erzsébet a templomokkal erősíti a hit, az erkölcs fontosságát, Katona Mária a természetszeretetet hangsúlyozza képein. Itt-ott az irónia is felbukkan, mint pl. B. Tóth Klári: Önvidámító mosolykerék című interaktív művénel, mely azt sugallja a mai keserű országnak, hogy bármennyire is nehéz a helyzetünk, nem adjuk át magunkat a pesszimizmusnak, felül tudunk, mert felül akarunk kerekedni a helyzeten. A kerék forgatásával a szomorú arcok egyre vidámabbak lesznek, végül egy tükör jelenik meg, amiben már a saját mosolyunk köszön vissza. Ha ezt a mosolyt vissza tudjuk tükrözni mások arcán, máris tettünk valami fontosat...

Harangozó Erzsébet 1957-ben született, a

B. Tóth Klári

festeni, mivel Kárpát-medencei kirándulásaink alkalmával rendkívüli élményt jelentett számára az Árpád-kori templomok felfedezése és külső-belső kisugárzása.

Katona Mária jelenleg Szentendrén él. Érettségi után, könyvtárosi munka mellett továbbtanult. Tolmácsként, idegenvezetőként dolgozik

szabadidejében. A festéssel elvi síkon lépett először kapcsolatba. Hét-nyolc éve adódott alkalma, hogy megpróbálkozzon a gyakorlati festéssel. B. Tóth Klári tanítványának vallja magát.

B. Tóth Klári 1955-ben született, a Szentendrei-sziget festői kis falujában, Kisorosziiban nőtt

fel, egy hatgyermekes lelkészcsalád vidám gyerektársadalmában. Szülei hitének ereje, emberi tartása, példát adott számára. Családjukban, a faluban még úgy élt a nemzet-tudat, hogy népmesék sarjadtak a közös tollfoslások, kukoricatörések egymást se-

gítő gesztusaiból, ahol még magától értetődő volt a szüreti bál és a betlehemezés hagyománya, a nép megvendéglése lakodalmi üres kaláccsal. Ahol a karácsonyi szeretetven-

dégség műsoraival, összehordott süteményeivel és rumaromás teájával úgy építette a közösséget, hogy évszakjelző rítusai még tetten érhetőek voltak a Teremtő és a Teremtett ősi kapcsolatában. Festőként, restaurátorként és pedagógusként ezért jár vissza a gyökerekhez, átadni gyerekeinek, tanítványainak a mindenáron megőrzendőből, amit még lehet...

Dúc László író meleghangú megnyitója, Medvigy Endre igazgató kedves üdvözlő szavai és Ráczné Tóth Katalin szavalata után, a 13 éves népdalénekes, Orbán Bori, majd a Tüzinke népi énekegyüttes adott felejthetetlen útravalót. A kiállítás egy hónapig látogatható. **dr. Kis Boáz**

Zala megyei Söjtörön. A Patrona Hungariae Gimnáziumban érettségizett, majd a Pető Intézetben tanult, konduktornak. Őt gyermek felnevelése után, egy éve kezdett

Kárpát-medencei diakónus találkozó

Berekfürdőn, a Megbékélés Házában került sor az I. Kárpát-medencei Református Diakóniai Munkatársi Találkozóra, március 30–április 1-ig. A három napos találkozó a közös hálaadáson, az ismerkedésen és a tapasztalatcserén túl, alkalmat kínált a szakmai elmélyülésre is. Az első napon Rozsnyai István, a Zsinat Diakóniai és Egészségügyi Bizottságának elnöke tartott áhítatot, melyet követően Cibere Károly, a Szeretetszolgálati Iroda vezetője köszöntötte a konferencia résztvevőit, majd az ismerkedésre került sor.

A második nap Bölcskei Gusztáv püspök, a Zsinat lelkes elnökének igehirdetésével kezdődött a közös munka. A bevezető előadást Cibere Károly tartotta, helyzetképet vázolt fel a Kárpát-medencei magyar református szeretetszolgálatról. Ezt követően került sor a különböző intézmények, szervezetek bemutatkozására, melyet csoportmunka követett, az alábbi felosztásban: fogyatékosügyi, időügyi munkacsoport, szenvedélybetegek gondozása, hajléktalan ellátás, diakóniai képzés, család- és gyermekvédelem.

A harmadik napon Beszterczey András, a Schweitzer Albert Szeretetotthon vezetője szolgált az áhítaton. Utána ismét csoportmunkát végeztek a konferencia résztvevői. Végül áttekintették a további együttműködés lehetőségét. A záró istentiszteleten Zán Fábán Sándor, a Kárpátaljai Református Egyház püspöke hirdette az Igét.

K. B.

Zongora hangverseny Csákváron

Kovács Botond Árpád orgonaművész, a budapesti Kálvin téri gyülekezet orgonostája adott hangversenyt április 9-én Csákváron, a Kálvin Idősek Otthonában.

Az orgonista öt gyermeket lelkészcsaládból származik. Zenei tehetsége már korán kitűnt, 6 évesen istentiszteleten énekelt, 12 éves korától megválasztott gyülekezeti énekvezér. Gimnáziumi éve alatt a debreceni Kántus tagja, majd a gyulai református gyülekezet kántora és karvezetője. A KRE főiskolai karán egyházzenei diplomát szerzett, majd teológiai tanulmányokat végzett. 1998-tól a budapesti Kálvin téri gyülekezet mindenkoriflegfiatalabb megválasztott orgonista-kántora, karnagya. A Kálvin téri Zenei Esték alapítója és szervezője.

Kovács Botond Árpád legutóbb Csákváron örvendeztette meg hallgatóit. A zene áhítatot igemagyarázattal kezdte, a Máté 11:26 alapján, azt követően csendültek fel a régi hallelujás dallamok, genfi zsoltárok, nemzetünket dicsőítő énekek – zongora kísérettel. **Kovács Botond Árpád**

Zongora hangverseny Csákváron

A nap szinte minden órájában ott vagyok imáiban azokon a katasztrófa sújtotta helyeken, ahol Szenczy Sándor jár, aki a Magyar Szeretetszolgálat vezetője.

Sándor, az Interneten három különböző dátum van arról, hogy mikor láttál napvilágot.

Tényleg?! Ezt nem is tudtam. Nos, Szentpéteren születtem 1965. április 6-án. Csodagyerekként, mert csoda, hogy életben maradtam, tudniillik a köldökszínór rátekeredett a nyakamra. Anyám pedig lánynak várt, ezért sírt, hiszen fiú lettem.

Ezzel később nyilván megbékélt, és nagyon szerethettek a szüleid.

Igen, a maguk módján szerettek, ez biztos! Csak később Százhalombattára költöztünk, ahol három műszakban dolgoztak, így később afféle „kulcsos gyerekké” váltam. Zűrzavaros évek voltak azok. Olykor nyolcan-tizen éltünk a tanácsi panelben, ahol porciózva kaptuk a kenyeret, tejet, csokit. Szóval kis utcakölyökként indultam a lakótelep árnyékában bandázással, várépítéssel, csúzlizással, jelszavakkal. Végül tizennégy éves koromban elváltak a szüleim, külön-külön új családokat alapítottak, ahova mi az öcsémrel már nem akartunk beférni, tehát éltük a saját életünket.

Meddig tartottak a vad éveid?

Elég sokáig! Az általános után felvettek a váci gépipari szakközépbe. No, nem azért, mert annyira jól tanultam, hanem a sakktudásom miatt. Természetesen ott is ugye jöttek a bulik, alkohollal, szexszel, drogokkal. Kész csoda, hogy nem lettem függő! De érdekes ez az egész. Két nő tanuló morzsolódtak le közben, harminckilencen indultunk és tizenheten végeztünk, én pedig köztük voltam! Tényleg a sakkal húztam végig az egészet. Utána fél évig jártam a Műszaki Főiskolára, mikor elvittek katonának. Na, ez változtatott meg, ott történt velem valami.

Éspedig?

Egyszer büntetésből felkerültem harcállásba rakéták közelébe. Persze belső, titkos vonalon kapcsolatba kerülhettem más fiúkkal, és épp ezen a vonalon kezdett el nekem beszélni valaki Istenről! Természetesen először jókat röhögtem az egészen, abszurd dolog volt, hogy ilyen helyen hallok Jézusról. Viszont az egész megmozdított belül. Olyan klasszikus kérdéseken kezdtem töprengni, hogy létezik-e Isten, miért élünk valójában, mi az élet értelme, célja? Leszerelés után rögtön vettem egy Bibliát.

Logikus döntésnek tűnik.

Igen, ettől viszont újabb kérdések jöttek! Szintén milliók tették fel már magukban például azt, hogy ami ott írva van vajon igaz-e? S ha igen, akkor valóban Isten szól általa? S ha ez a valóság, akkor nekem mi a dolgom, hogyan értelmezzem mindezt? Ezeknél a belső vívódásoknál nem volt jelen egyház, vagy a pap gyülekezettel, csak Ő, a Biblia és én. Végül – sosem felejttem el – letérdeltem Szentendrén a Duna part-

„Istenem, ha vagy,

Beszélgetés Szenczy Sándorral, a Magyar

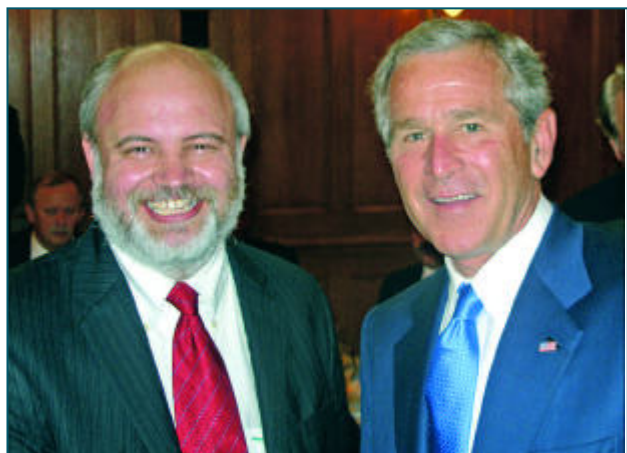
ra, felnéztem az égre és azt mondtam: „Istenem, ha vagy, akkor gyere!” Fogalmam sem volt arról, hogy ez a megtérők imája.

Nyilván gyökeres változások indultak el az életedben.

Azok! Elvonási tünetek nélkül gyógyultam a drogozásból, testileg – lelkiileg rendbe jöttem. Előtte sokáig mindenfelé éltem, vagonoktól kezdve a feltört lakásokig. Végül Velencén lettem éjjeliőr, ahol azért fizettek, hogy aludjak. Eközben felkerestem a helyi református lelkész ajánlásért. Teológiára szerettem volna menni. Persze nem adott, hiszen azt sem tudta, ki vagyok. De néhány hónap múlva odavett magukhoz, és úgy éltem velük, mint egy családtag! Elsőre kirostáltak a felvételin, ezért öregek otthonába kerültem dolgozni, ahol végre fegyelmet és tiszteletet tanultam. Majd bejutottam a teológiára, a harmadik év után mégis szakadás jött a reformátusoktól, mert alapvizsgán rákérdeztek arra, hogy gyülekezetbe kikerülve keresztelek-e majd gyereket is? Én azt válaszoltam, hogy nem, mivel ez nincs a Bibliában! Erre a dékán gyakorlatilag kirúgott. Átjelentkeztem tehát a baptistákhoz, ahol rögtön a harmadik évvel kezdhettem, és 1993-ban Velencén lelképásztorrá avattak. A feleségem szintén onnan való.

A ti gyülekezetetek mára az egyik leghíresebb itthon.

Pedig mindössze tizenegy fővel indultunk, és csak remélni tudtuk, hogy valaha lesz egy apró kis templomunk. Ma már százfős élő, lüktető élet folyik lent, nagy missziókkal, külföldi elkötelezettségekkel. Gondolkodom a templom bővítésén, ez ugyanis már kicsi. Szerintem az utódom fogja folytatni a dolgot, én lassan eljövően vagyok onnan.

Sosem jutottál olyan mélypontra, hogy azt mondd vége, ennyi volt, „felmondok” Istennél?

Már hogy ne jutottam volna?! Még hozzá konkrét dátumot, eseményt mondok neked. Groznijban 2000. április 30-án megölték az egyik munkatársamat, a másíknak pedig levágták baltával a kezét. Na, ott, akkor feladtam! Eljutottam odáig, hogy kész, kilépek a Szeretetszolgálatból, hagyom a lelképásztori munkát is, az emberek gonoszok, elvetemültek, nem érdemelnek semmit! Hiszen mi idejöttünk segíteni, és lőnek ránk. Ez most mi?! Tényleg betelt a pohár.

De maradtál.

Nézd, Isten csodálatos választ adott nekem egy idős néni keresztül, aki ott élt ebben a pokolban a lerombolt, emberi ürülékkel összekent templomnál. Abban a háborúban mindene és mindenkiye odalett, a pásztor, az unokái. A nyolc hónapos terhes lányából kivágták és feldarabolták a magzatot. Nem volt élelem, víz, áram, ruha, nem volt semmi! Mindezek dacára amikor megtudta, hogy lelképásztor vagyok, nem ilyesmit kért, hanem azt, hogy vegyem elő a Bibliát és prédikáljak! Gondolj bele. Természetesen ellenkeztem, de ő kitarott a kérése mellett.

akkor gyere!”

Baptista Szeretetszolgálat vezetőjével

Azán melléroskadva sírtam. Megértettem valami nagyon fontosat a hitről, Istenről, hiszen mindent és mindenkit elveszíthet itt a Földön az ember, Rajta kívül. Egyedül Őt nem.

Prédikáltál neki?

Prédikáltam, de hirdethettem az Igét két embernek is a dzsungelben, Kambodzsában viszont már ezreknek, állhattam Dél-Koreában hatalmas stadion közepén ahol értem imádkoztak, és lehettem V. I. P. vendég Dallasban férfi konferencián. Pedig végig csak azt próbáltam tenni, amit Isten kér tőlem. Tudod, egy idő után az ember megtanulja elkülöníteni az Ő hangját a saját vágyaitól. Én mindenhol igyekeztem képviselni azt, amit Jézus kér tőlem. Iránban érinthettem vigaszul olyan férfi vállát, akinek egy földrengésben a feleségén túl hét gyermeke odaveszett. Mit lehet ilyenkor mondani? Semmit. Rádásul kizárólag perzsául beszélt, ahogyan én nem tudok. De ebben a néma érintésben rajtam keresztül eljutott hozzá Isten szeretete, vigasztalása.

A Magyar Baptista Szeretetszolgálat vezetője vagy. Mikor alakultatok?

A Máté 14. alapján 1996-ban. Ott ugye azt olvassuk, hogy Jézusnak elég öt kenyér és két

hal. Magyarul elég, ha azt a keveset, amink van, az Ő kezébe tesszük. Alapigém éppen ezért a Máté 14–16-ból van: „Ti adjatok nekik enni!” Ennek nyomán 2007-ben csak Magyarországon közel egymillió embernek tudtunk segíteni úgy ezer településen, körülbelül egymilliárd forint értékű EU-s intervenció program keretében. Speciális mentőcsapatunk van, amely képes hat órán belül indulni, és huszonnégy óra alatt érkezni a Föld bármely katasztrófa sújtotta területére. Jártunk hét háborúban, részt

vettünk harmincöt bevetésen árvíz vagy földrengés utáni helyszíneken. Hazánkban nagyjából nyolcvan munkatársunk dolgozik hét intézményben, külföldön pedig tizenhat országban szolgálunk. Isten tehát megáldotta a kezdeti indulást.

Áldott a magánéleted is, feleséged, gyermekeid vannak. Különleges dolog ez manapság, hiszen korunk rákfenéje a magány.

Tény, hogy többen halnak bele az elutasítottságba, a magányba, mint háborúba, esetleg természeti csapásokba. Erre tizenegy évi lelkipásztorkodás után két dolgot tudok mondani. Az egyik hiba, amit látok az, hogy sokan képtelenek kivárni a saját idejüket. Belerohannak mindenféle kapcsolatokba, csak ne legyenek egyedül. Namost azt tudni kell, hogy Isten rendkívül keveseknek adja meg az egyedüllét ajándékát, mert a házasságot készítette az Istenképűségre. Ezt az Ige határozottan tanítja. Ha ennek ellenére valakit mégis magányra hív, az valójában ritka kiváltság és áldás! A másik dolog, amiről szólnék, hogy sokan észre sem veszik amikor valaki velük akar valamit kezdeni, sőt, sokszor közben mást kergetnek, akiknek meg nem kellene, és az egészből fájdalmas, átláthatatlan ügyek jön-

Fotók: Magyar Baptista Szeretetszolgálat

nek létre, mivel mindenki másfelé nézeget, mint amerre kellene. Szóval egyszerűen elmennek egymás mellett az emberek!

Te hogyan ismerted meg a feleségedet?

Ő, hát az egy lehetetlen sztori volt! Tudod, én – látva a szüleim rossz házasságát – sosem akartam nősülni. Jó volt nekem úgy, egyedül, elmentem volna akár Afrikáig Istenért, de Ő másképp gondolta. A reformátusoknál láttam egy lányt, akinél rögtön éreztem, hogy „ő lesz az”. A következő Jel az Ige lett, folyton a házasságot kaptam onnan. Fontos, hogy Jézus mindig sok támpontot, megerősítést ad, sosem egyet. Na, nekem folyton a házasságot adta! Kiakadtam, végül odaálltam a lány elé, és rákérdeztem, hozzám jön-e jövő szeptember első szombatján? Mire ő rám nézett, és csak annyit kérdezett: „Ne haragudj, de hogy hívnak?” Mondtam, hogy az tök mindegy. Erre azzal érvelt, hogy nem vagyok az esete, nem szeret engem. Nem baj – válaszoltam, te sem az enyém, viszont gyere hozzám, mert Isten azt mondta, hogy házasodjunk össze. Erre olyat válaszolt, amire már oda kellett figyelnem. Történetesen azt, hogy Isten neki ezt nem mondta! Huhh, az gáz. Isten az ilyesmit mindkét félben érleli, szóval, ha benne nem alakult a dolog, akkor baj van! Nos, azzal a tudattal, hogy én mindent megtettem, fogtam a hálósákom, hónom alá csaptam a Bibliámat és Görögországon majd Egyiptomon át megérkeztem Izraelbe. Több hónapja éltem ott, amikor elért a levele: „Gyere haza, hozzád megyek feleségül!” Lassan benne is megérett az ügy, mert imádkozott. Hazajöttem, márciusban eljegyeztük egymást, és szeptember első szombatján – ahogy a prófécia szólt – összeházasodtunk. Már a jegyesség alatt szerelem gyulladt köztünk, ami tizenhét év óta tart, és egyre csak tisztul, mélyül, tökéletesedik. Ma is kifejezetten élvezük egymás társaságát, a nagyobb gyermekeink mellé nemrég örökbe fogadtunk egy ikerpárt is. Mindez abból indult, hogy engedelmeskedtünk Istennek. Látod, ez a döntő mindenben!

Sajnos én azt látom, hogy ez a szép út csak keveseknek adatik meg. Sokan kilátástalanul magányosak maradnak, végül elvesztik a hitüket. Ilyenkor mit lehet tenni?

A megoldás mindenkinél egyedi. Találkoztam már olyannal, aki a gyermekét temetve átkozta Istent, de olyannal is, akit épp ez fordított Felé! Az a tapasztalatom, hogy akinek volt valamilyen hitte, az vissza fog térni. Hiszen jöhet valaki, aki hitelesen kezdi közvetíteni felé az Igét, esetleg találhat egy jó közösséget. Az engedelmesség viszont mindenkor a mi dolgunk marad, hiszen Jézus kivétel nélkül mindenkiné a segítségére jön!

Fajkus Mária

Az agyag varázsa

„A szobrászat, az agyagozás ősi szerelem. Kicsi gyermekkoromban nagyszüleimnél, a tolna megyei Gyulajon töltöttem a nyarakat. Nagymamám egyszer elküldött a fazekashoz a szomszéd utcába, hogy hozzam el a megrendelt agyag-edényt. Én elmentem, és ahogy beléptem, lenyűgözött, ahogy a bácsi ott ült, mezítláb hajtotta a kereket, forgott a korong, a rárakott agyagból a szemem láttára pillanatok alatt gyönyörű formás edényeket alkotott. Ez engem akkor úgy elvarázsolt, hogy nem tudtam tőle szabadulni.” – mesélte Barnáné Dobos Jolán tornatanár, képzőművész, a Molnár C. Pál Baráti Kör tagja.

Takács László
festőművész
portré

Egykori vágya azonban csak kezdő tanár korában teljesülhetett. Miután elvégezte a Budapesti Orsolyarendi Szent Angéla Tanítóképzőt, majd a Pedagógiai Főiskolát, az 1960-as években az angyalföldi Moholy Nagy László Képzőművészeti Stúdióban Kocsis Imre grafikusművész kezei alatt tanulta meg a fazekasság alapjait. Ekkor még csak gyertyatartókat, vázákat készített, de már ezekkel is rangos helyezést ért el különböző versenyeken.

Barna István 1929-ben született Jászkiséren, tanulmányait a Jászapáti Gimnáziumban, majd az Egri Érseki Tanítóképzőben folytatta. 1953-ban a Testnevelési Főiskolán testnevelő tanári, és teniszedzői diplomát szerzett, a II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban tanított, és több évtizedig szakfelügyelőként dolgozott. Barnáné Dobos Jolán 1930-ban született Budapesten, 1949-ben szerzett tanítói oklevelet, majd 1953-ban általános iskolai testnevelés szakos diplomát. Tagja a Budafoki Mészáros László Képzőművészeti Egyesületnek, a Molnár C. Pál

Művészársaságnak, az Országos Képző- és Iparművészeti Társaságnak, a Művészbárátok Egyesületének. Számos rangos hazai és külföldi kiállításon láthatták munkáját, több díjat is nyert.

Az agyag mellett a festés is kedvenc elfoglaltságai közé tartozott. Még képzős korában egykori rajztanára vezette ecsetvonásait, és tervei között szerepelt, hogy jelentkezik a Képzőművészeti Főiskolára. De ez az elképzelése az akkori nehéz anyagi körülmények miatt meghiúsult.

Diplomásként a Budafoki Zenei Általános Iskolában tanított testnevelést, néptáncot és művészi tornát, mely nagy élvezetet jelentett számára. Ekkor ismerkedett meg leendő férjével, aki mint testnevelő

Krisztus-mázás terrakotta falikép

Kalocsai Magyarok Nagyasszonya szobor

sz. Gellért, sz. Adalbert, sz. Imre

Schubert Három a kislány

az *Európai Idősek Művészeti Fesztiválján*, 2000-ben Budapesten, az Iparművészeti Múzeumban megrendezett *Az Ezredforduló Kézműves Remekei*, 2004-ben a Pataky Galériában a XIII. *Független Magyar Szalon* kiállításán.

Számos önálló tárlata is volt Budapesten és nagyobb vidéki városban. Ezek megnyitóünnepségén férje, Barina István előadásában ismert operaáriák, operett részletek, népdalok hangzottak el. Férje, aki testnevelő tanári és teniszedzői hivatása mellett fiatal korától szívesen éne-

Bartók Kékszakállú

Három királyok

sz. Margit, sz. Erzsébet, bold. Jolánta

Történelmi figurák

szakfelügyelő látogatta az óráit. Az esküvő után természetesen a család kötötte le minden idejét, ezért a kerámia háttérbe szorult.

1993-tól Janzer Frigyes Munkácsy-díjas szobrász, érdemes művész irányításával a Budafoki Mészáros László Képzőművészeti Egyesület tagjaként ismerkedett meg a három dimenzió rejtelmével. Alacsony tűzű anyagokból, földfestéket és földmázakat használva formáz vázakat, kerámiákat, faliképeket, de keze alatt megelevenednek égi pártfogóink – Szent István, Szent Gellért, Szent Imre, Szent Adalbert, Szent Margit, Szent Erzsébet, vagy boldog Jolán alakjai is. Megformázta a Madonnát és a Három Királyok hódolatát. A 2007-es Városmisszió alatt a Bazilika altemplomában a Molnár C. Pál Baráti Kör által rendezett „Országunk Titkos Ereje” c. nagyszerű kiállításon munkáiból több darabot láthatott a közönség.

Szívesen készít kerámiákat ismert

Háry János és Örsze János vitéz, Iluska

operahősök alakjairól is. Így született a *Carmen*, a *Pillangó kisasszony*, vagy a *Bajazzók*, de az évek során megelevenedett Kodály nagyszerű daljátékának hőse a *Háry János*, és Bartók ismert operájának főszereplői a *Kékszakállú herceg és Judit*.

Alkotásai részt vettek több más rangos kiállítás mellett 1996-ban a *Pompei Egyházművészeti Kiállításon*,

kel, előadói pályáról álmódott, és a színpad szeretete azóta is vonzza. Már gimnazista korában rendszeresen fellépett, de szülei tanácsára egy biztosabb kenyérkereseti lehetőséget választott. Később a tanítás mellett képezte hangját, nagyhírű énektanárok foglalkoztak vele. 2000 óta az általa alapított Opera és Dalstúdió művészeti vezetőjeként előadásokon, rendezvényeken, nyugdíjas klubokban szervez fellépéseket.

B. Dobos Jolán számára az alkotás játék az agyaggal, a színekkel, a formákkal, amely akkora éltető erő és ajándék, mely szépé teszi a napjait. „Ha nekem tetszik, amit készítettem az nagy öröm, ha az alkotásaim másnak is tetszenek, az külön ajándék az élettől.” – vallja a művész.

Rózásné Kubányi Andrea

Megrendelés és előfizetés

Legújabb és régebbi számaink megvásárolhatók, vagy telefonon megrendelhetők postai utánvétellel a kiadótól:
Veritas Invest Zrt. 1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 86. Tel: 383-0984 (A régebbi lapok ára: 345.- Forint + postaköltség.)
Interneten is fogadunk megrendeléseket: www.szentkereszt.hu Email: szentkereszt@veritas.hu

Előfizetési megrendelő

Előfizetésben megrendelem a Szent Kereszt című Magazint példányban.

Előfizetési díj: 1/2 évre 1350 Ft (3 lapszám)
 1 évre 2700 Ft (6 lapszám)

Megrendelő (előfizető) neve:

Cím:

Kézbesítési cím:

(csak akkor töltsd ki, ha a megrendelő címe nem azonos a kézbesítési címmel)

.....

aláírás

A megrendelő lapot a következő címre borítékban szíveskedjenek feladni:

Veritas Invest Zrt.
1142 Budapest
Erzsébet királyné útja 86.

F e l h í v á s

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő gyermekeken – kíván segíteni, élelmiszer- és gyógyszersegélyekkel a

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY

SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNkat!

Támogassa adója 1 %-val kiemelten közhasznú alapítványunkat!

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY

OTP Bank 11714006-20385251

Adószám: 18161980-1-42

Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő terjedelemben, hirdetésüket is elhelyezhetik a Szent Kereszt Magazinban.

Újjáépül a Karol Wojtyła Barátság Központ

2006. június 26-án Szent Anna napján nyitotta meg kapuit a Szent Anna Porta Kht. által irányított és fenntartott Wojtyła Barátság Központ Kecskeméten. Az egykori családsegítő épületet – a képviselőtestület döntése értelmében – 15 évig ingyen használhatja a szervezet. A nonprofit formában működő intézményben – a keresztényi szolidaritás, az együttérzés, a felelős barátság, az önzetlen segítségnyújtás jegyében – naponta 120 rászoruló látogat el meleg ebéddel. Az étkeztetésen túl számos programnak is helyet ad az intézmény. Az alapítók jövőbeli célja, hogy nappali melegedőként is funkcionáljon ez a központ, ahol a hajléktalan, magányos, rászoruló emberek befogadó közösséget találhatnak.

Pápai példa

A Wojtyła Barátság Központ jelenlegi állami támogatása csak az étkeztetésre elegendő, nem jut a fenntartási költségekre, az alkalmazottak bérezésére és az egyéb feladatokra. Az épület kívül és belül jelentős felújításra szorul. Az álmog megvalósítását a fenntartók 2008 őszére tervezik. Ehhez minden lehetséges pályázati forrást, segítséget felkutatnak, ami mel-

lett olyan önzetlen támogatókat is keresnek, akik tudnak és akarnak segíteni a szegénység terheit hordozó embereken.

A Wojtyła Barátság Központot az alapítók – II. János Pál személye előtt tisztelve – a lengyel származású pápáról nevezték el, aki a szegények gyámolítójaként az egész világnak példát mutatott. Vallási hovatartozástól függetlenül képes volt közeledni minden emberhez. Megkülönböztetett figyelmet fordított a megszorítottakra, az elnyomottakra, a lehetőségeikben és képességeikben korlátozott, beteg emberekre. Az ő élete, tanítása jelenti az intézmény működéséhez szükséges szellemi és erkölcsi alappilléreket.

Partneri kapcsolat

Wadowice és a Porta Egyesület stratégiai szövetséget kötött. A Kecskemét városával kialakított – a Porta kapcsolatfelvételének is köszönhető – Partnervárosi Szerződés szentesítése mellett, a II. János Pál pápa szülővárosából érkezett lengyel küldöttség őszi látogatásának talán ez az egyik legnagyobb eredménye.

Ewa Filipiak, Wadowice (Lengyelország) polgármestere a Wojtyła Barátság Központ jövőjét is körvonalázó kecskeméti eszmecsereán azt mondta: az intézmény méltó emléket állíthat II. János Pálnak, hiszen – mint arra személyes találkozóikon a néhai pápa többször is utalt – éppen az ilyesféle, az emberek sorsán jobbító intézmények tekinthetők talán a legméltóbb mementónak.

A találkozón Ewa Filipiak elfogadta Farkas P. Józsefnek, a Porta Egyesület alapítójának a meghívását a Wojtyła Barátság Központ őszi avatójára. Filipiak asszony nemcsak az invitálásra mondott igent, hanem meghívta a civil szervezet

képviselőit a II. János Pál születésnapja köré szerveződő jövő májusi ünnepségsorozatra. A Wojtyła Barátság Központ jelenleg egy erősen elhasználódott, műemléki védetség alatt álló épületben üzemel, amely teljes felújításra szorul.

Teljes rekonstrukció

A beruházás során teljesen megváltozik majd az épület külső és belső arculata, a belső terek mind méretükben, mind megjelenésükben átalakulnak – nyilatkozta lapunknak Tiszavölgyi Gábor építész. – A nedves salétromos falak vízszigetelést és kívül belül új vakolatot kapnak. A homlokzat és az összes nyílászáró fokozottan hőszigetelt, az épület műemléki funkciójához igazodó megjelenésű lesz. A gépészeti kialakítás – a megújuló energiahasznosítással – igazodik majd az épület környezetbarát struktúrájához. A többfunkciós terek használatát pedig modern felszerelési eszközök, berendezések segítik.

Az elmúlt időszakban műemléki munkáim jelentős része egyházi kötődésű volt. Ezek a feladatok azért is jelentősek számomra, mert az ilyen épületeknek még hosszú évszázadokig kell funkcionálniuk. A rászorultak a Wojtyła Barátság Központban remélem, érzik majd, hogy munkánk eredményeképpen itt barátként fogadják őket, amihez az építészet eszközeivel én is hozzájárulok.

Megszépülne a környéke is

A két város polgármestere tervbe vette, hogy amikor II. János Pál pápát boldoggá avatják, Kecskemét egyetlen, a jeles egyházatyáról nevezett intézményének környékét rendbe teszik és azt a világszerte becsült, tisztelt személy emlékének ajánlják. Az elképzelések szerint a szociális intézmény melletti emlékparkban állítanák föl II. János Pál pápa első megyei köztéri szobrát is.

A nyári nemzetközi gyermektalálkozóra már Wadowicéből is érkezik csoport. Új hír, hogy egy Kiskunfélegyházán dolgozó lengyel vasmunkás brigád ingyen munkával szeretné segíteni a barátság központ felújítását. Remélhetőleg még sokan mások is hozzájárulnak, hogy ez a nemes cél megvalósulhasson.

HOTEL VERITAS

Várjuk szeretettel hotelünkbe és éttermünkbe házas ízekkel!

1144 Budapest, Magyoródi út 8. www.hotelveritas.hu E-mail: hotel@veritas.hu

Születésnap partik, gyermekzsúrok szervezése programokkal

Éttermünkbe asztalfoglalás: 273-22-33 mob: 06-30-864-6564